

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

ZEMPLÍNSKE HÁMRE

PRIESKUMY A ROZBORY

OBSAH

OBSAH.....	2
1 ÚVOD	4
1.1. ZADANIE ÚLOHY A DÔVODY PRE SPRACOVANIE ÚPN	4
1.2. ZÁKLADNÉ ÚDAJE CHARAKTERIZUJÚCE ÚZEMIE OBCE	4
1.3. ZOZNAM POUŽITÝCH PODKLADOV A MAPOVÉ PODKLADY	4
2 NADRADENÁ ÚPD A OSTATNÉ PODKLADY	5
3 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA	15
4 ŠIRŠIE VZŤAHY	15
5 KULTÚRNE A VÝTVARNÉ HODNOTY PROSTREDIA.....	15
HISTORICKÝ VÝVOJ OBCE	15
6 URBÁNNÁ ŠTRUKTÚRA A VÝTVARNO-ESTETICKÉ POMERY V OBCI.....	16
7 DEMOGRAFIA A EKONOMICKÁ AKTIVITA	16
7.1. DEMOGRAFIA	16
7.2. EKONOMICKÁ AKTIVITA	18
8 BYTOVÝ FOND	20
9 OBČIANSKE VYBAVENIE.....	21
9.1. ŠKOLSTVO	21
9.2. KULTÚRA.....	22
9.3. CIRKEVNÉ OBJEKTY	22
9.4. ZDRAVOTNÍCTVO A SOCIÁLNE ZARIADENIA.....	22
9.5. MIESTNA SPRÁVA A ADMINISTRATÍVA	22
9.6. MALOOBCHODNÉ ZARIADENIA A VEĽKOOBCHOD	23
9.7. SLUŽBY.....	23
9.8. TELOVÝCHOVA A ŠPORT	23
9.9. ŠTRUKTÚRA A KAPACITA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI	24
10 PRIEMYSELNÁ VÝROBA, SKLADOVÉ HOSPODÁRSTVO, VÝROBNÉ SLUŽBY A STAVEBNÍCTVO	24
11 REKREÁCIA.....	25
12 DOPRAVA A DOPRAVNÉ ZARIADENIA	27
CESTNÁ SIEŤ	27
STATICÁ DOPRAVA	27
PEŠIE KOMUNIKÁCIE	28
CYKLISTICKÉ TRASY	28
OSOBNÁ HROMADNÁ DOPRAVA.....	28
OCHRANNÉ PÁSMA A HLUK OD AUTOMOBILOVEJ DOPRAVY	29
13 VODNÉ HOSPODÁRSTVO	29
ZÁSOBOVANIE VODOU	29
VODOHOSPODÁRSKY CHRÁNENÉ ÚZEMIA	30
TERMÁLNE A MINERÁLNE PRAMENE	31
KANALIZÁCIA	31
VODNÉ TOKY A PLOCHY	31
VODNÝ POTENCIÁL ÚZEMIA A OCHRANA ZDROJOV	32
14 ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU	33
15 RÁDIOKOMUNIKÁCIE, ELEKTRONICKÉ KOMUNIKÁCIE, DIAĽKOVÉ KÁBELY.....	33
RÁDIOKOMUNIKÁCIE	33
ELEKTRONICKÉ KOMUNIKÁCIE	33

DIAĽKOVÉ KÁBLE	34
13.4. ZARIADENIA SIETÍ MOBILNÝCH OPERÁTOROV	34
16 ZÁSOBOVANIE PLYNOM	34
17 ZÁSOBOVANIE TEPLOM.....	34
18 POĽNOHOSPODÁRSTVO A LESNÉ HOSPODÁRSTVO	34
RASTLINNÁ VÝROBA	36
ŽIVOČÍŠNA VÝROBA	36
LESNÉ HOSPODÁRSTVO	36
19 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	36
ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	36
ČISTOTA OVZDUŠIA.....	36
HLUK	36
KONTAMINÁCIA POĽNOHOSPODÁRSKÝCH PÔD.....	36
VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV JE NASLEDOVNÉ:	36
20 ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI	38
21 KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN	39
PRÍRODNÉ PODMIENKY	41
FYTOGEOGRAFICKÉ ČLENENIE	45
ŽIVOČÍŠNE REGIÓN Y	45
SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA	45
OBYTNÝ TYP KRAJINY.....	47
DATABANKA ŽIVOČÍCHOV	48
KOEFIČIENT EKOLOGICKEJ STABILITY	48
PRIEMET REGIONÁLNEHO ÚSES	49
KOSTRA MIESTNEHO ÚSES ZEMPLÍNSKE HÁMRE.....	51
NEGATÍVNE JAVY A STRESOVÉ FAKTORY	52
22 ZÁVERY A POŽIADAVKY NA RIEŠENIE ÚPN.....	53

1 Úvod

1.1. Zadanie úlohy a dôvody pre spracovanie ÚPN

Územný plán obce bol objednaný obcou Zemplínske Hámre v r. 2020.

Obec Zemplínske Hámre mala spracovanú územnoplánovaciú dokumentáciu z roku 2008.

Cieľom spracovania územného plánu obce bolo získať záväzný územnoplánovací dokument pre usmerňovanie výstavby a iných činností v území. Pri spracovaní ÚPN sa postupuje v zmysle stavebného zákona - spracovali sa prieskumy a rozborý, následne sa spracuje Zadanie a na základe schváleného Zadania návrh ÚPN.

1.2. Základné údaje charakterizujúce územie obce

Obec Zemplínske Hámre (kód obce 521108) sa nachádza vo východnej časti Prešovského samosprávneho kraja (kód kraja 700). v juhozápadnom cípe okresu Snina (kód okresu 709).

Zastavané územie má prevažne obytnú funkciu, v katastrálnom území obce prevláda funkcia rekreácie, lesnej a poľnohospodárskej výroby. Významnú úlohu zohráva aj ochrana prírody.

Obec bola založená v roku 1809, prvá písomná zmienka o obci je z roku 1954. Obec Zemplínske Hámre susedí s obcami s Belou nad Cirochou, Sninou a Vojenským obvodom Valaškovce v Prešovskom kraji a Remetskými Hámrami v Košickom kraji.

V súčasnosti má obec 1257 obyvateľov, rozloha riešeného územia je 847,8491 ha. Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 346 m n.m.

V katastri obce sa nachádza dobývací priestor „Zemplínske Hámre“ určený rozhodnutím Východoslovenského krajského národného výboru, odboru dopravy, Košice, vydané pod č. 1052/1980 z 21. 11. 1980, ktorým bol tento dobývací priestor zmenený (rozšírený – zväčšený). Určením dobývacieho priestoru „Zemplínske Hámre“ sa zabezpečuje ochrana výhradného ložiska nevyhradeného nerastu andezitu proti znemožneniu alebo sťaženiu jeho dobývania a jeho využívania.

Obec je na nadradenú komunikačnú sieť napojená prostredníctvom cesty III/3882 Belá nad Cirochou - Zemplínske Hámre, ktorá sa v obci Belá nad Cirochou napája na cestu I/74 Strážske - Humenné - Snina - Ubl'a - štátna hranica s Ukrajinou.

V katastri obce je 6 turistických trás a 2 cyklotrasy.

Vodné toky Barnov potok, Čierny potok a Hybkaňa sú zaradené medzi vodohospodársky významné toky a v zozname vodárenských vodných tokov.

V obci je zavedevý vodovod, kanalizácia a je plynofikovaná. Zásobovanie elektrickou energiou je zabezpečené prostredníctvom 22 kV vonkajších vedení z kmeňového vedenia č. V-422.

V katastri obce nie sú evidované ani staré banské diela, nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast. V katastri sú evidované zosuvy, ktoré sú vyznačené v grafickej časti dokumentácie.

Kataster obce spadá do nízkeho radónového rizika. V katastri obce Zemplínske Hámre nie je evidovaná environmentálna záťaž.

Katastrálne územie obce Zemplínske Hámre sa nachádza mimo vymedzených geotermálnych oblastí.

V katastri prevládajú lesy a poľnohospodárska výroba. Pôda v katastri obce nie je kontaminovaná cudzorodými látkami.

1.3. Zoznam použitých podkladov a mapové podklady

- Atlas podnebia ČSSR
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku
- Údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov, rok 2011 (Štatistický úrad)
- Jestvujúca vodovodná a kanalizačná sieť (VVS,a.s.)
- Plynovod (SPP)

- Elektrická sieť VN a trafostanice (VSD, a.s.)
- Seizmotektonická mapa Slovenska
- Schválený ÚPN-O Zemplínske Hámre, spracovaný v r. 2008 Ing. Arch. Los-Chovacom
- Schválené ZaD č. 1 ÚPN-O Zemplínske Hámre, spracované v r. 2017 Ing. Arch. Los-Chovacom
- ÚPN Prešovského samosprávneho kraja 2019
- Podklady získané v procese prípravných prác od jednotlivých inštitúcií
- Atlas geotermálnej energie
- Porealizačné zameranie inžinierskych sietí IBV pri cintoríne smerom na Sninu (GeoReal East s.r.o., Snina) zo 16.04.2020
- Opto - telekomunikačné vedenie pre Z. Hámre k.ú. Snina, k.ú. Z.Hámre, sprac. Ing. Petro, Košice, inv. Conet ISP, s.r.o. Snina, z 03/2014
- ŠOP SR, Správa NP Poloniny
- ŠOP SR, Správa CHKO Vihorlat
- Katalóg biotopov Slovenska
- R-ÚSES okresu Snina, 2020

V merítku 1 : 5 000 a 1 : 10 000 bola dokumentácia spracovaná do katastrálnych máp

2 Nadradená ÚPD a ostatné podklady

Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu Prešovského samosprávneho kraja

Z ÚPN Prešovského samosprávneho kraja schváleného Zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 268/2019 a 269/2019 zo dňa 26. 08. 2019, a VZN PSK č. 77/2019 s účinnosťou od 6.10.2019 vyplýva potreba rešpektovať záväzné regulatívy platné pre katastrálne územie obce a verejnoprospešné stavby:

I. Záväzné regulatívy územného rozvoja Prešovského samosprávneho kraja

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania osídlenia a zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja urbanizácie
 - 1.1. v oblasti rozvoja nadregionálnych súvislostí a dobudovania multimodálnych koridorov,
 - 1.1.4. Podporovať sídelné prepojenie územia kraja na medzinárodnú sídelnú sieť rozvojom urbanizačných rozvojových osí pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného významu.
 - 1.1.5. Rozvíjať dotknuté sídla na trasách multimodálnych koridorov.
 - 1.1.7. Podporovať vytváranie nadnárodnej siete spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v Prešovskom kraji a okolitých štátoch, s využitím väzieb jednotlivých sídiel a sídelných systémov v euroregiónoch a ďalších oblastiach cezhraničnej spolupráce, v súlade s dohodami a zmluvami regionálneho charakteru vo väzbe na medzivládne dohody.
- 1.2. **V oblasti regionálnych vzťahov**
 - 1.2.1. Rozvoj Prešovského samosprávneho kraja vytvárať polycentricky vo väzbe na rozvojové osi, centrá a ťažiská osídlenia v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.
 - 1.2.2. Podporovať rozvoj centier osídlenia podľa Konceptie územného rozvoja Slovenska v znení jeho zmien z roku 2011:
 - 1.2.2.5. 3. skupiny, 1. podskupiny – Levoča, Stará Ľubovňa, Snina, Svidník.
 - 1.2.4. Podporovať ťažiská osídlenia podľa KURS:
 - 1.2.4.4. Tretej úrovne, druhej skupiny:

- 1.2.4.4.2. Sninské.
- 1.2.5. Podporovať rozvojové osi podľa KURS:
- 1.2.5.2. Druhého stupňa:
- 1.2.5.2.3. Vihorlatskú rozvojovú os:
Humenné – Snina – hranica s Ukrajinou.
- 1.2.7. Sídelnú štruktúru kraja formovať ako kompaktný, vzájomne previazaný hierarchický systém osídlenia rešpektujúci prírodné, krajinné a historické danosti územia a rozvojové plochy umiestňovať predovšetkým v nadväznosti na zastavané územia.
- 1.2.8. Podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území predovšetkým v územiach intenzívnej urbanizácie založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka.
- 1.2.9. Vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráм podporou verejného dopravného a technického vybavenia.
- 1.2.10. V záujme vytvorenia charakteristického architektonického výrazu, predovšetkým rekreačných území, pri realizácii stavieb zohľadňovať regionálnu znakovosť s využitím dostupných prírodných materiálov.
- 1.2.13. Rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník
a Vranov nad Topľou.
- 1.2.17. V oblasti civilnej ochrany obyvateľstva vytvárať územnotechnické podmienky pre zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ohrozenia.
- 1.2.18. Rešpektovať územnotechnické požiadavky na požiarnu ochranu obyvateľstva.

1.3. V oblasti štruktúry osídlenia

- 1.3.1. Podporovať sídelný rozvoj vychádzajúci z princípov trvalo udržateľného rozvoja, zabezpečujúceho využitie územia aj pre nasledujúce generácie bez obmedzenia schopnosti budúcich generácií uspokojovať vlastné potreby.
- 1.3.2. Rešpektovať pri rozvoji osídlenia prírodné zdroje, poľnohospodársku pôdu, podzemné a povrchové zásoby pitnej vody, ako najvýznamnejšie determinanty rozvoja územia.
- 1.3.3. Územný a priestorový rozvoj orientovať prednostne na intenzifikáciu zastavaných území, na zvyšovanie kvality a komplexity urbánnych prostredí.
- 1.3.4. Prehodnotiť v procese aktualizácii ÚPN obcí navrhované nové rozvojové plochy a zároveň minimalizovať navrhovanie nových území urbanizácie.
- 1.3.5. Nerozvíjať osídlenie na územiach environmentálnych záťaží alebo v ich blízkosti.

2. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja hospodárstva

2.1. V oblasti hospodárstva

- 2.1.4. Obmedzovať vhodným urbanistickým riešením možný negatívny dopad priemyselnej a stavebnej produkcie na životné prostredie a na prírodnú krajinu.
- 2.1.5. Vytvárať podmienky kompaktného rozvoja obcí primárnym využívaním voľných, nezastavaných územných častí zastavaného územia obcí. Pri umiestňovaní investícií prioritne využívať revitalizované opustené hospodársky využívané územia (tzv. hnedé plochy – brownfield).

2.2. V oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rybného hospodárstva

- 2.2.1. Podporovať alternatívne poľnohospodárstvo a prírode blízke obhospodarovanie lesov v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability.
- 2.2.2. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy. Navrhovať funkčné využitie územia tak, aby čo najmenej narúšalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy, jej využitie, aby navrhované riešenie bolo z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy najvhodnejšie.
- 2.2.3. Zohľadňovať pri územnom rozvoji výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, ktorú poľnohospodárska a lesná pôda popri produkčnej funkcii plní.
- 2.2.5. Vo všetkých vyhlásených osobitne chránených územiach s tretím a štvrtým stupňom ochrany prírody a krajiny a v územiach vymedzených biocentier, ktoré sú v kategóriách ochranné lesy, lesy osobitného určenia mimo časti lesov pod vplyvom imisí zaradených do pásiem ohrozenia, rešpektovať ako jednu z hlavných funkcií ekologickú a vodozádržnú funkciu lesov s minimálnym drevoprodukčným významom.

- 2.2.6. Podporovať územný rozvoj siete chovných a lovných rybníkov na hospodárske využitie a súčasne aj pre rôzne formy rekreačného rybolovu.

2.3. V oblasti ťažby

- 2.3.4. Usmerňovať ťažbu štrkopieskov a s ňou súvisiacu dopravnú a technickú infraštruktúru, v súlade s ochranou pôdneho genofondu a životného prostredia a s vodohospodárskymi záujmami a záujmami obcí.

3. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry

3.1. V oblasti školstva

- 3.1.1. Podporovať a optimalizovať rovnomerný rozvoj siete škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení v závislosti na vývoji rastu/poklesu obyvateľstva v území obcí s intenzívnou urbanizáciou.

3.2. V oblasti zdravotníctva

- 3.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania.
3.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú dostupnosť nemocničných zariadení a zdravotníckych služieb pre obyvateľov jednotlivých oblastí kraja.
3.2.3. Vytvárať územno–technické predpoklady pre rozvoj domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domovov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja a dopĺňať ich kapacity podľa aktuálnych potrieb.

3.3. V oblasti sociálnych vecí

- 3.3.2. Vybudovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb a vytvoriť sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi v závislosti na vývoji počtu obyvateľstva v území.
3.3.3. Vytvárať územno–technické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí.
3.3.4. Zohľadniť nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané podmienky pre zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

3.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

- 3.4.2. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia najmä pre občiansku vybavenosť.
3.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno–rekreačného charakteru.
3.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo–telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v mestskom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenia zdravotného stavu obyvateľstva.

4. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

- 4.2. Nadviazať domáce turistické aktivity na medzinárodný turizmus využitím:
4.2.3. Rekreačných krajinných celkov (RKC) – Tatranský región (RKC Vysoké Tatry, RKC Belianske Tatry, RKC Spišská Magura, RKC Ľubické predhorie, RKC Kozie chrbty, RKC Ľubovnianska vrchovina), Spišský región (RKC Stredný Spiš a RKC Levočské vrchy), Šarišský región (RKC Čergov, RKC Bachureň – Branisko, RKC Slanské vrchy, RKC Busov, RKC Dukla), Hornozemplínsky región (RKC Domaša, RKC Nízke Beskydy, RKC Východné Karpaty, RKC Vihorlat).
4.8. Posudzovať individuálne územia vhodné pre rozvoj cestovného ruchu z hľadiska únosnosti rekreačného zaťaženia a na základe konkrétnych požiadaviek ochrany prírody a krajiny a krajinného obrazu.
4.9. Podporovať možnosť rozvoja/revitalizácie opustených banských území z hľadiska ich využitia pre

- cestovný ruch.
- 4.10. Podporovať spojnice významných historických centier na území PSK a jeho bezprostredného okolia s kultúro-historickými pamiatkami mimo centier, dopravnými trasami medzinárodnej a regionálnej úrovne (gotická cesta, jantárová cesta, solná cesta, vínná cesta a iné), vrátane cyklistických trás predovšetkým medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 11.
- 4.12. Zariadenia cestovného ruchu a poskytovanie služieb prioritne umiestňovať v zastavaných územiach existujúcich stredísk cestovného ruchu. Do voľnej krajiny umiestňovať len vybavenosť, ktorá sa bezprostredne viaže na uskutočňovanie rekreačných činností závislých od prírodných daností.
- 4.17. V územných plánoch obcí minimalizovať zmenu funkcie opodstatnených plôch rekreácie a turizmu na inú funkciu, predovšetkým na bývanie.
- 4.18. Vytvárať územné podmienky pre obnovu a realizáciu nových viacúčelových vodných nádrží (sústav) s prevládajúcou rekreačnou funkciou a príslušnou športovo-rekreačnou vybavenosťou.
- 4.19. Podporovať rozvoj príslušnej rekreačnej vybavenosti a umiestňovanie rekreačného mobiliáru pri cyklistických trasách a ich križovaní, v obciach a turisticky zaujímavých lokalitách (rekreačný mobiliár, stravovacie a ubytovacie zariadenia).
- 4.20. Podporovať rozvoj agroturistických aktivít, rekonštrukcie nevyužívaných poľnohospodárskych/prevádzkových dvorov na rozvoj agroturistických areálov.
- 4.21. Prepájať agroturistické zariadenia s inými turistickými zariadeniami, najmä rekreačnými trasami (pešími, cyklistickými, jazdeckými, ...).
- 4.22. Navrhovať zriaďovanie jazdeckých trás pre hipoturistiku a hipoterapiu.
- 4.23. Podporovať rozvoj šetrných foriem netradičných športovo-rekreačných aktivít vo vzťahu k životnému prostrediu (bezhluchých, bez zvýšených nárokov na technickú a dopravnú vybavenosť, na zásahy do prírodného prostredia, na zábery lesnej a poľnohospodárskej pôdy, ...).
- 4.24. Modernizovať staré rekreačné centrá prednostne pred vytváraním nových športovo-relaxačných plôch.
- 4.25. Vytvárať podmienky pre územný rozvoj už existujúcich chatových osád.
- 4.26. Podporovať rozvoj prímestskej rekreácie s príslušným športovo – rekreačným vybavením, vrátane nástupných bodov, nielen pri väčších mestách, ale aj v kontaktných pásmach menších obcí – medzi zastavanými územiami a voľnou krajinou, najmä v obciach s rekreačným zameraním.
- 4.27. Podporovať dobudovanie lokalít, zariadení a plôch pre vodné športy a vodácku turistiku.
- 4.29. Chránené územie národnej siete a územia sústavy NATURA 2000 prednostne využívať na prírodný turizmus, letnú poznávaciu turistiku a v nadväznosti na terénne danosti územia v prípustnej miere pre zimné športy a letné vodné športy, len ak sú tieto aktivity v súlade s dokumentami starostlivosti o tieto územia.
- 4.30. V obciach nachádzajúcich sa v chránených územiach prírody národnej a európskej siete, umiestňovať nové a rozširovať jestvujúce rekreačno-športové areály a stavby len v hraniciach zastavaného územia obce v zmysle schváleného ÚPN O. Do doby schválenia ÚPN O sa môžu umiestňovať stavby len v hraniciach zastavaných území, ktoré boli k 1.1.1990 premietnuté do odťahov katastrálnych máp.
- 4.31. Investičné zámery navrhovať a umiestňovať mimo lokalít kultúrneho dedičstva najmä pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón alebo v ich blízkosti a v ich katastrálnom území, aby nedochádzalo k ohrozeniu charakteru lokality a zániku jedinečného a neopakovateľného „genia loci“.

5. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

- 5.1. Pri plánovaní funkčného využitia územia s obytnou a rekreačnou funkciou zohľadňovať ich situovanie vzhľadom na existujúce líniové zdroje hluku a vytvárať územné podmienky na realizáciu protihlukových opatrení na území PSK.
- 5.2. Podporovať účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží.
- 5.7. Vytvoriť územné podmienky pre bezpečné situovanie výstavby mimo území s vysokým radónovým rizikom.
- 5.8. Rešpektovať zásady ochrany vodných zdrojov a ochrany území s vodnou a veternou eróziou,
- 5.9. Podporovať kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov.

6. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a tvorby krajiny, v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability, využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia

6.1. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

- 6.1.1. Rešpektovať a zohľadňovať územie Svetového prírodného dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy, Biosférickú rezerváciu Tatry, Medzinárodnú biosférickú rezerváciu Východné Karpaty, Park tmavej oblohy Poloniny, územia Natura 2000, veľkoplošné chránené územia prírody – TANAP, PIENAP, NAPANT, NP Slovenský Raj, NP Poloniny a Chránené krajinné oblasti Vihorlat a Východné Karpaty, ako aj maloplošné chránené územia prírody ležiace na území PSK.
- 6.1.3. Modernizovať úseky cyklociest vedúce k hraničným priechodom, nachádzajúce sa v 4. a 5. stupni územnej ochrany alebo v územiach Natura 2000, z lokálnych prírodných materiálov a zároveň dodržiavať podmienky protieróznej ochrany.
- 6.1.5. Rešpektovať a zohľadňovať pri ďalšom využití a usporiadaní územia, všetky v území PSK vymedzené skladobné prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES), predovšetkým biocentrá provinciálneho (PBc) a nadregionálneho (NRBc) významu a biokoridory provinciálneho (PBk) a nadregionálneho (NRBk) významu.
- 6.1.6. Podporovať ekologicky optimálne využívanie územia, biotickej integrity krajiny a biodiverzity.
- 6.1.7. Zosúlaďovať trasovanie a charakter navrhovaných turistických a rekreačných trás s požiadavkami ochrany prírody v chránených územiach a v územiach, ktoré sú súčasťou prvkov ÚSES, predovšetkým po existujúcich trasách. Nové trasy vytvárať len v odôvodnených prípadoch, ktoré súčasne zlepšia ekologickú stabilitu územia.
- 6.1.9. Vyhýbať sa pri riešení nových dopravných prepojení územiám, ktoré sú známe dôležitými biotopmi chránených druhov živočíchov a chránenými druhmi rastlín.
- 6.1.10. Rešpektovať súvislú sieť migračných koridorov pre voľne žijúce druhy živočíchov z prvkov biocentier a biokoridorov nadregionálneho významu a zásady a regulatívy platné pre biocentrá a biokoridory nadregionálneho významu s funkciou migračných koridorov. V prípade stretu s navrhovanými alebo existujúcimi dopravnými tepnami (železničná a automobilová doprava) regionálneho, nadregionálneho a medzinárodného významu realizovať ekomosty a podchody.

6.2. V oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability

- 6.2.1. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov diaľnic a ciest a v blízkosti výrobných areálov.
- 6.2.2. Podporovať odstránenie pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.
- 6.2.3. Podporovať výsadbu pôvodných druhov drevín a krovín na plochách náchylných na eróziu. Podporovať revitalizáciu upravených tokov na území PSK, kompletizovať alebo doplniť sprievodnú vegetáciu výsadbou domácich pôvodných druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšiť podiel trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií,
- 6.2.4. Podporovať zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresií, spomalenie odtoku vody v deficitných oblastiach a zachovanie starých ramien a meandrov.
- 6.2.5. Uprednostňovať pri obnove vegetačných porastov prirodzenú obnovu, zvyšovať ich ekologickú stabilitu prostredníctvom ich obnovy dlhovekými pôvodnými drevinami podľa stanovištných podmienok, dodržiavať prirodzené druhové zloženie drevín pre dané typy (postupná náhrada nepôvodných drevín pôvodnými) a obmedziť ťažbu veľkoplošnými holorubmi. Podporovať zachovanie ekologicky významných fragmentov lesov s malými výmerami v poľnohospodársky využívannej krajine.
- 6.2.7. Podporovať ekologický systém budovania sprievodnej zelene okolo cyklotrás.

6.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia

- 6.3.1. Chrániť poľnohospodársku a lesnú pôdu ako limitujúci faktor rozvoja urbanizácie.
- 6.3.2. Rešpektovať a zachovať vodné plochy, sieť vodných tokov, pobrežnú vegetáciu a vodohospodársky významné plochy zabezpečujúce retenciu vôd v krajine.
- 6.3.3. Podporovať proces revitalizácie krajiny a ochrany prírodných zdrojov v záujme zachovania a

- udržania charakteristických črt krajiny a základných hodnôt krajinného obrazu.
- 6.3.4. Zabezpečiť ochranu vôd a ich trvalo udržateľného využívania znížením znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie produkcie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.
- 6.3.6. Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie horninového prostredia, prírodných zdrojov, nerastných surovín, vrátane energetických surovín a obnoviteľných zdrojov energie, eliminovať nadmerné čerpanie neobnoviteľných zdrojov.
- 6.3.7. Regulovať využívanie obnoviteľných zdrojov v súlade s mierou ich samoreprodukcie a revitalizovať narušené prírodné zdroje, ktoré sú poškodené alebo zničené najmä následkom klimatických zmien, živelných pohrôm a prírodných katastrof.

7. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska starostlivosti o krajinu

- 7.1. Dodržiavať ustanovenia Európskeho dohovoru o krajine pri formovaní krajinného obrazu riešeného územia, ktorý vytvára priestor pre formovanie územia na estetických princípoch krajinárskej kompozície a na princípoch aktívnej ochrany hodnôt – prírodné, kultúrno-historické bohatstvo, jedinečné panoramatické scenérie, obytný, výrobný, športovo-rekreačný, kultúrno-spoločenský a krajinársky potenciál územia.
- 7.2. Podporovať a ochraňovať vo voľnej krajine nosné prvky jej estetickej kvality a typického charakteru – prirodzené lesné porasty, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi.
- 7.3. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.
- 7.4. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania ostatných funkčných zložiek v území.
- 7.5. Rešpektovať pri rozvoji jednotlivých funkčných zložiek v území základné charakteristiky primárnej krajinnej štruktúry, nielen ako potenciál územia, ale aj ako limitujúci faktor.
- 7.6. Rešpektovať a podporovať krajinotvornú úlohu lesných a poľnohospodársky využívaných plôch v kultúrnej krajine.
- 7.7. Prehodnocovať v nových zámeroch opodstatnenosť budovania spevnených plôch v území.
- 7.8. Podporovať revitalizáciu zanedbaných, opustených, neupravených rozsiahlych výrobných areálov, výrobných zón, urbanizovaných území a výškových stavieb.
- 7.10. Podporovať zakladanie alejí, stromoradií v poľnohospodárskej krajine a chrániť a revitalizovať existujúce.
- 7.11. Rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov a záplavové/inundačné územia ako nezastavateľné, kde podľa okolností uplatňovať predovšetkým trávne, travinno-bylinné porasty.
- 7.12. Zachovať a rekonštruovať existujúce prvky malej architektúry v krajine a dopĺňať nové výtvarné prvky v súlade s charakterom krajiny.
- 7.13. Navrhované stavebné zásahy citlivo umiestňovať do krajiny v záujme ochrany krajinného obrazu, najmä v charakteristických krajinných scenériách a v lokalitách historických krajinných štruktúr.

8. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska zachovania kultúrno – historického dedičstva

- 8.2. Zohľadňovať a chrániť v územnom rozvoji kraja:
- 8.2.4. Známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov.
- 8.2.8. Pamätihodnosti, ktorých zoznamy vedú jednotlivé obce.
- 8.3. Rešpektovať vyhlásené ochranné pásma pamiatkového fondu, kde sú určené podmienky i požiadavky, ktoré vyjadrujú ochranu nielen vybraného stavebného fondu na území kraja, ale aj pamiatkové územia.
- 8.4. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etno-kultúrne a hospodársko-sociálne celky.
- 8.5. Uplatniť v záujme zachovania prírodného, kultúrneho a historického dedičstva aktívny spôsob ochrany prírody a prírodných zdrojov.
- 8.7. Posudzovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho jedinečných kultúrno – historických daností

v nadväznosti na všetky zámery územného rozvoja.

9. Zásady a regulatívy rozvoja územia z hľadiska verejného dopravného vybavenia

9.1. Širšie vzťahy, dopravná regionalizácia

- 9.1.1. Realizovať opatrenia stabilizujúce pozíciu Prešovského kraja v návrhovom období v dopravno – gravitačnom regióne Východné Slovensko.

9.3. Cestná doprava

- 9.3.2. Rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy – definovanú pasportom Slovenskej správy ciest “Miestopisným priebehom cestných komunikácií”, ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestných pozemkov v zastavanom území Prešovského kraja.
- 9.3.7. Chrániť územný koridor, vytvárať územno–technické podmienky a realizovať:
- 9.3.7.1. Diaľnice D1 a rýchlostné komunikácie R, ciest I., II. triedy a vybrané úseky III. triedy, úpravy ich parametrov, preložky, obchvaty a prepojenia vrátane prejazdnych úsekov dotknutých sídiel.
- 9.3.7.3. Cesty zlepšujúce dopravnú dostupnosť a parametre k významným hospodárskym územiám najmä výroby a obchodu.
- 9.3.7.4. Homogenizácie dvojpruhových ciest I., II. a III. triedy, vrátane prejazdnych úsekov dotknutých obcí.
- 9.3.7.9. Opatrenia na cestách, ktoré eliminujú dopravné strety s lesnou zverou.
- 9.3.7.10. Chodníky pre chodcov okolo ciest I., II. a III. triedy a cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.
- 9.3.7.11. Verejné dopravné zariadenia a priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy.

9.7. Cyklistická doprava

- 9.7.1. Rešpektovať významné dopravné väzby medzi regionálnymi centrami pre nemotorovú dopravu a to v zmysle národnej Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky schválenej vládou SR v roku 2013, rešpektovať systém medzinárodných, nadregionálnych a regionálnych cyklotrás prepájajúcich PSK s významnými aglomeráciami, centrami cestovného ruchu v okolitých krajinách, na Slovensku a v regióne s možnosťou variantných riešení, okrem presne zadefinovaného koridoru medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 11.
- 9.7.2. Vytvárať územné a územnotechnické podmienky pre realizáciu:
- 9.7.2.3. Cyklotrás predovšetkým na nepoužívaných poľných cestách historických spojníc medzi obcami so zohľadnením klimatických podmienok.
- 9.7.2.4. Súbehu cyklistickej dopravy (cyklociest) a pešej dopravy v dopravne zaťažených územiach mimo hlavného dopravného priestoru s oddeleným dopravným režimom,
- 9.7.3. Oddelenie komunikácie (cyklocesta, cyklocestička a cyklochodník) od automobilovej cestnej dopravy mimo hlavného dopravného priestoru. V centrách obcí a miest – najmä na komunikáciách III. a nižšej triedy odporúčame upokojovať motorovú dopravu náležitými dopravno – inžinierskymi prvkami, zriaďovať zóny 3D s efektívnymi nástrojmi na reguláciu rýchlosti – čím sa vo výraznej miere zlepšia podmienky pre nemotorovú – pešiu a cyklistickú dopravu, ktorej pozícia v hlavnom dopravnom priestore je v mnohých prípadoch (chýbajúci chodník či segregovaná cyklotrasa) opodstatnená.
- 9.7.4. Nadväzovať cyklotrasy na línie a zariadenia cestnej a železničnej dopravy v rámci podpory multimodalít dopravného systému.
- 9.7.5. Podporovať budovanie peších a cyklistických trás v poľnohospodárskej a vidieckej krajine.
- 9.7.6. Podporovať realizáciu spojitého, hierarchicky usporiadaného a bezpečného systému medzinárodných, národných, regionálnych a miestnych cyklotrás.
- 9.7.7. Podporovať vedenie cyklotrás mimo frekventovaných ciest s bezpečnými križovaniami s dopravnými koridormi, s vodnými tokmi, s územiaми ochrany prírody a krajiny, k čomu využívať lesné a poľné cesty.
- 9.7.8. Podporovať budovanie oddychových bodov na rekreačných trasách, oživených krajinným mobiliárom a malou architektúrou, vrátane sociálnych zariadení.

10. Zásady a regulatívy rozvoja nadradeného verejného technického vybavenia

10.2. V oblasti zásobovania vodou

- 10.2.1. Chrániť a využívať existujúce zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov, vrátane ich pásiem hygienickej ochrany.
- 10.2.3. Zabezpečiť územné rezervy pre rozšírenie trás Východoslovenskej vodárenskej sústavy zdvojenie potrubia z úpravne vody Stakčín a v smere Giraltovce – Bardejov a rešpektovať územné rezervy pre skupinové vodovody regionálneho významu podľa schváleného „Plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie Prešovského kraja“.
- 10.2.4. Zvyšovať podiel využívania povrchových a podzemných vôd, ktoré svojimi parametrami nespĺňajú požiadavky na pitnú vodu (tzv. úžitková voda) pri celkovej spotrebe vody v priemyselnej výrobe, poľnohospodárstve, vybavenosti a takto získané kapacity pitnej vody využiť pri rozširovaní verejných vodovodov.

10.3. Chrániť územné koridory pre líniové stavby:

- 10.3.1. Vo Východoslovenskej vodárenskej sústave (zdroj vody VN Starina):
 - 10.3.1.4. Zdvojenie prívodu do Humenného z úpravne vody Stakčín, s pokračovaním do Vranova nad Topľou.
- 10.3.4. Zabezpečiť hydrogeologické prieskumy pre zistenie zdrojov podzemnej vody využívanej na pitné účely na celom území.
- 10.3.6. Rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových vodovodov a vodovodov zo zdrojov obcí.

10.4. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

- 10.4.1. Rezervovať koridory a plochy pre kanalizáciu a pre zariadenia čistenia odpadových vôd:
 - 10.4.1.2. Realizáciu verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd nachádzajúcich sa v ochranných pásmach vodárenských odberov z povrchových tokov zabezpečiť na úrovni súčasného technického pokroku.
- 10.4.5. Odstraňovanie disproporcií medzi zásobovaním pitnou vodou sídelnou sieťou verejných vodovodov a odvádzaním odpadových vôd sieťou verejných kanalizácií a ich čistením v ČOV je nutné zabezpečiť:
 - 10.4.5.1. Výstavbou kapacitne vyhovujúcich čistiarenských zariadení tam, kde je vybudovaná kanalizačná sieť.
 - 10.4.5.2. Budovaním komplexných kanalizačných systémov, t.j. kanalizačných sietí spolu s potrebnými čistiarenskými kapacitami.
 - 10.4.5.3. Budovaním nových kanalizačných systémov pre výhľadové kapacity.
 - 10.4.5.4. Aplikáciu nových trendov výstavby kanalizačných sietí so zameraním na znižovanie množstva balastných vôd prostredníctvom vodotesnosti kanalizácií.
 - 10.4.5.5. Komplexným riešením kalového hospodárstva, likvidáciou a využitím kalov a ostatných odpadov z čistenia odpadových vôd.
- 10.4.6. Pri odvádzaní zrážkových vôd riešiť samostatnú stokovú sieť a nezaťažovať jestvujúce čistiare odpadových vôd.
- 10.4.8. Pri znižovaní miery znečistenia povrchových a podzemných vôd okrem bodových zdrojov znečistenia, riešiť ochranu aj od plošných zdrojov znečistenia.

10.5. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

- 10.5.1. Revitalizovať na vodných tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, protipovodňové opatrenia so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.
- 10.5.3. S cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu nových kanalizácií, čistiarní odpadových vôd, rozšírenie a intenzifikáciu existujúcich ČOV a rekonštrukciu existujúcich kanalizačných sietí.
- 10.5.4. Zlepšovať vodohospodárske pomery (odtokových úprav) na malých vodných tokoch v povodí prírode blízkym spôsobom lesného hospodárenia bez uplatňovania veľkoplošných spôsobov výrubu lesov a zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií.
- 10.5.5. Pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov, s cieľom zachytávať povodňové prietoky.
- 10.5.6. Budovať prehrádzky na úsekoch bystrinných tokov v horských a podhorských oblastiach, s cieľom znížiť eróziu a zanášanie tokov pri povodňových stavoch bez narušenia biotopy.

- 10.5.7. Vykonávať protierózne opatrenia na príľahlej poľnohospodárskej pôde a lesnom pôdnom fonde, s preferovaním prírode blízkych spôsobov obhospodarovania.
- 10.5.8. Rešpektovať existujúce melioračné kanály s cieľom zabezpečiť odvodnenie územia.
- 10.5.11. Vytvárať územnotechnické podmienky v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží.
- 10.5.14. Využívať jestvujúce vodné nádrže pre poľnohospodárske a závlahové účely využívať aj na rekreáciu.
- 10.5.15. Podporovať obnovenie zaniknutých vodných plôch s vhodným spôsobom zachytenia a využitia dažďovej vody z povrchového odtoku.
- 10.5.16. Pri zachytávaní vôd zo spevnených plôch existujúcej a novej zástavby priamo na mieste, prípadne navrhnuť iný vhodný spôsob infiltrácie zachytenej vody tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente.
- 10.5.17. Rešpektovať stavby a realizáciu protieróznych opatrení na prítokoch a v pásmach hygienickej ochrany Vodnej nádrže Starina.
- 10.5.18. Z hľadiska ochrany prírodných pomerov obmedziť zastavanie alúvií tokov ako miest prirodzenej retencie vôd a zabezpečiť ich maximálnu ochranu.

10.6. V oblasti zásobovania elektrickou energiou

- 10.6.1 Rešpektovať vedenia existujúcej elektrickej siete, areály, zariadenia a ich ochranné pásma (zdroje, elektrárne, vodné elektrárne, transformačné stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN a pod.).
- 10.6.3. Rezervovať plochy a koridory pre výstavbu:
- 10.6.3.11. 110 kV vedenia Vranov nad Topľou – Snina, ktoré sa zrekonštruuje na dvojité a zaústi sa do existujúcej elektrickej stanice Humenné a Snina.

10.7. V oblasti prepravy a zásobovania zemným plynom

- 10.7.2. V oblasti zásobovania plynom:
- 10.7.2.1. Rešpektovať koridory pre rekonštrukciu vysokotlakových (VTL) plynovodov:
- 10.7.2.1.3. VTL DN 300 PN 40 Humenné – Snina.
- 10.7.5. Rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma objektov plynárenských zariadení, technologických objektov (regulačné stanice plynu, armatúrne uzly) a ostatných plynárenských zariadení.
- 10.7.6. Rešpektovať predpoklad, že v budúcnosti môže dôjsť k čiastkovým rekonštrukciám existujúcich plynárenských zariadení (VTL plynovodov). Nové trasy budú rešpektovať existujúce koridory VTL vedení a budú prebiehať v ich ochrannom a bezpečnostnom pásme.

10.8. V oblasti využívania obnoviteľných zdrojov

- 10.8.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre výstavbu zdrojov energie využívajúc obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z environmentálnej únosnosti územia.
- 10.8.2. Neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne:
- 10.8.2.1. V územiach s 3., 4. a 5. stupňom ochrany, vyhlásených CHKO, vo vyhlásených územiach sústavy NATURA 2000 a v ich ochranných pásmach, v okolí jaskýň a v ich ochranných pásmach a v hrebeňových častiach pohorí.
- 10.8.2.2. V biocentrách a biokoridoroch ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni.
- 10.8.2.3. V okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100 m, v okolí regionálnych biokoridorov min. 100 m, pri nadregionálnych hydrických biokoridoroch min. 200 m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE spresní ornitológ v procese EIA).
- 10.8.2.5. V krajinársky hodnotných lokalitách, významných pohľadových osiach, vizuálne exponovaných lokalitách.
- 10.8.2.6. V ochranných pásmach diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. a II. triedy.
- 10.8.2.7. V ucelených lesných komplexoch.

10.9. V oblasti telekomunikácií

- 10.9.1. Vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.
- 10.9.2. Rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.
- 10.9.3. Rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov.

- 10.9.4. Vytvárať územné predpoklady pre potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.
- 10.9.5. Zariadenia na prenos signálu prioritne umiestňovať na výškové budovy a továrenské komíny, aby sa predišlo budovaniu nových stožiarov v krajine. Existujúce stavby na prenos signálu spoločne využívať operátormi a nevyužívané stožiarové stavby z krajiny odstraňovať.

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti verejnej dopravnej infraštruktúry

1.1. Cestná doprava

1.1.3. Stavby na cestách I. triedy

1.1.3.7. Cesta I/74:

- 1.1.3.7.1. Modernizácia cestného ťahu hranica KSK – Brekov – Ubl'a – hranica s Ukrajinou s obchvatmi obcí Brekov, mesta Humenné v trase prechádzajúcej južnou časťou k. ú. Humenné s pokračovaním cez k. ú. Jasenov v časti cez lokalitu futbalového ihriska a Raškova, pokračujúc medzi lokalitami Dlhé a Sever s pokračovaním v k. ú. Humenné s ukončením mimoúrovňovou križovatkou v lokalite Krámová a obchvaty obcí Hažín nad Cirochou, Kamenica nad Cirochou, Modrá nad Cirochou, Dlhé nad Cirochou, Belá nad Cirochou, mesta Snina a obcí Stakčín, Kolonica, Lodomirov a Ubl'a.

2. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

2.1. V oblasti energetiky

- 2.1.15. Stavba zmeny trasy existujúceho vedenia napojenia Elektrickej stanice Snina, ktorá je v súčasnosti napájaná 110 kV vedením z Vranova nad Topľou. Napájanie Elektrickej stanice Snina po zmene bude vedením Vranov nad Topľou – Snina, ktoré sa zrekonštruje na dvojité a zaústi sa do existujúcej Elektrickej stanice Humenné, keďže trasa vedenia vedie v jej blízkosti a novým dvojitým 110 kV vedením z Elektrickej stanice Sobrance v Košickom kraji.

2.1.3. V oblasti prepravy a zásobovania zemným plynom

2.1.3.2. V oblasti zásobovania plynom:

2.1.3.3. Stavby pre modernizáciu vysokotlakových (VTL) plynovodov:

2.1.3.3.3. VTL DN 300 PN 40 Humenné – Snina.

2.2. V oblasti zásobovania vodou

2.2.2. Stavby skupinových vodovodov:

2.2.2.1. Vo Východoslovenskej vodárenskej sústave (zdroj vody Vodná nádrž Starina):

- 2.2.2.1.4. Zdvojenie prívodu do Humenného z úpravne vody Stakčín, s pokračovaním do Vranova nad Topľou až po čerpaciu stanicu Hanušovce nad Topľou.

2.3. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

2.3.1. Stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd.

2.3.2. Stavby kalového hospodárstva na likvidáciu a využitie kalov a ostatných odpadov z čistenia odpadových vôd.

2.4. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

2.4.1. Stavby na revitalizáciu vodných tokov s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.

2.4.2. Stavby rybníkov, poldrov, zdrží, prehrádzok, malých viacúčelových vodných nádrží a vodárenských nádrží pre stabilizáciu prietoku vodných tokov.

2.6. V oblasti telekomunikácií

2.6.1. Stavby sietí informačnej sústavy a ich ochranné pásma.

Uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno, podľa zákona č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov možno pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

3 Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie obce (M 1:10 000) je vymedzené katastrálnymi hranicami obce. Podrobnejšie v M 1 : 5 000 je riešené zastavané územie obce.

Širšie vzťahy sú riešené v M 1 : 50 000.

4 Širšie vzťahy

Obec sa nachádza v okrese Snina v Prešovskom kraji. Situovaná je na severnom úpätí Vihorlatu v doline Barnovho potoka ústiaceho v katastri obce Belá nad Cirochou do Cirochy. Nadmorská výška v strede obce je 346 m n.m., v katastri od 300 m n.m. do 979 m n.m.

Kataster obce susedí s Vojenským obvodom Valaškovce, s katastrom mesta Snina a s katastrom obce Belá nad Cirochou v Prešovskom kraji a s katastrom obce Remetské Hámre v Košickom kraji iba v 1 bode, kde sa stretávajú aj katastre obcí Belá nad Cirochou a mesta Snina. Valaškovce predstavujú zaniknutú dedinu, ktorá sa nachádzala uprostred hôr Vihorlatu. Zanikla v r. 1933 z dôvodu zriadenia vojenského výcvikového obvodu Valaškovce.

Vzhľadom na svoju polohu, i na skutočnosť, že nemá železničnú stanicu, má zabezpečené niektoré nadradené funkcie v susednom meste Snina, ležiacej cca 3 km na juh od obce, resp. v obci Belá nad Cirochou vzdialenej cca 5 km na juh od obce.

Zemplínske Hámre sú na komunikačnú sieť napojené na cestu I/74 v obci Belá nad Cirochou cestou III/3882. S mestom Snina sú spojené miestnou komunikáciou.

V katastri sa nenachádzajú žiadne archeologické náleziská.

V riešenom území sa nenachádza žiadne letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie. Do katastra obce nezasahujú ani ochranné pásma, resp. prekážkové roviny a plochy letísk a leteckých pozemných zariadení.

Obec je nástupným miestom na turistické trasy do Vihorlatských vrchov.

5 Kultúrne a výtvorné hodnoty prostredia

Historický vývoj obce

Osadu Josefthal (Jozefova dolina) založil začiatkom 19. storočia podnikateľ Jozef Rholl. Jej vznik bol spätý s ťažbou železnej rudy, ktorá na tomto území prebiehala už oveľa skôr povrchovým spôsobom na pingových poliach. V osade bol vybudovaný dômyselný systém vodných kanálov, ktoré zabezpečovali prevádzku až štyroch hámrov. Postupne pribúdali aj ďalšie objekty – vysoká pec, garbiareň na spracovanie koží, zlievareň, vodná píla alebo kamenné murovanice pre potreby ubytovania robotníkov a samotného vedenia železiarní. Pôvodný názov obce bol Rhollova Huta. V roku 1844 bola osada premenovaná na Szinna Hámor, v roku 1918 dostala pomenovanie Sninské Hámre.

Zlievareň, vybudovaná v roku 1841 Štefanom Rhollom, bola známa výrobou poľnohospodárskeho náradia, pecí, zvaných Merkúr, či náhrobných krížov. Odliali tu aj umelecké sochy, z ktorých medzi najznámejšie patria sochy Herkula, zhotovené v roku 1841 a umiestnené na nádvorí kaštieľa v Snine a zámku v Užhorode, ďalej erb Rhollovcov, osadený na ich rodinnej kaplnke v Snine.

Pre spracovanie železnej rudy vo vysokej peci bolo nevyhnutne zabezpečiť dostatočné množstvo dreveného uhlia. To miestni obyvatelia pálili v milieroch. Aj po zániku železiarskej výroby sa milierstvo v Zemplínskych Hámroch udržalo prakticky až dodnes.

Obec vznikla v roku 1954 odčlenením osady Hámry od obce Snina. V roku 1956 sa zmenil názov obce na Zemplínske Hámre.

V Zemplínskych Hámroch sa usporiadava Hámorský jarmok s prezentáciou ľudových tradícií a folklórny festival Hámorská míľa.

V r. 2015 bol v obci zriadený Hámorský náučný chodník so 14-timi zastaveniami, ktorý má spolu s obecným múzeom a turistickým centrom za cieľ oboznamovať verejnosť s históriou obce a krásami okolitej prírody.

Kultúrne pamiatky

Nehnutelné národné kultúrne pamiatky sa v obci nenachádzajú, keďže obec bola založená až v 19. storočí.

V centre obce bola v minulosti kaplnka Panny Márie z roku 1887, na jej mieste je v súčasnosti pamätník. Z 19. storočia sa zachovali v zlom technickom stave 4 rodinné domy s pôvodnou za sebou radenou trojpriestorovou dispozíciou.

Obec si môže v zmysle zákona o ochrane pamiatkového fondu zaviesť evidenciu pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností možno zaradiť hnutelné a nehnuteľné veci, kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, katastrálne a zemepisné názvy viažúce sa k histórii a osobnostiam obce. K pamätihodnostiam možno zaradiť aj staré stromy, božie muky, kríže a iné objekty.

Archeologické náleziská

v katastri obce nie sú evidované žiadne archeologické náleziská.

V stavebnom a územnom konaní väčších stavieb a líniových stavieb z dôvodu ochrany možných archeologických nálezísk, v zmysle § 41 pamiatkového zákona je povinnosťou stavebníka vyžiadať si stanovisko, alebo rozhodnutie Krajského pamiatkového úradu.

6 Urbánna štruktúra a výtvarno-estetické pomery v obci

Urbánna štruktúra obce sleduje oblúkovité údolie Barnovho potoka, pozdĺž ktorého sa tiahne po západnej hranici katastrálneho územia. Väčšia časť obce sa nachádza na pravej - východnej strane toku na miernesvahovitom teréne.

Centrum obce sa nachádza v mieste križovania cesty III. triedy s miestnou komunikáciou do Sniny. Dominantu v panoráme obce tvorí katolícky kostol s vežou v centre obce, kde sa nachádza aj obecný úrad s kultúrnym domom a námestie.

Objekty občianskej vybavenosti sú roztrúsené v zastavanom území obce.

Dominantnou funkciou zastavaného územia je bývanie. Obytná zástavba vytvára uličnú vidiecku zástabu pozdĺž hlavnej kompozičnej osi, ktorou je cesta III. tr. Intenzita zástavby je daná členitou konfiguráciou terénu.

Priestorovú kompozíciu obce dotvára členitý reliéf Vihorlatských vrchovs vrcholom Sninský kameň, ktorý sa nachádza južne od katastra obce.

Výraznou estetickou závadou v obci je dobývací priestor a junom okraji zastavaného územia obce, kde sa do budúcnosti po ukončení ťažby uvažuje s revitalizáciou a s využitím plôch pre cestovný ruch.

7 Demografia a ekonomická aktivita

7.1. Demografia

Dynamika rastu počtu obyvateľstva obce od roku 1970:

Rok	1970	1980	1991	2001	2011	2013	2017	2020
Poč.ob.	1430	1430	1272	1264	1272	1264	1259	1257
rozdiel		0	-158	-8	+8	-8	-5	-2

Najviac obyvateľov bolo v obci k sčítaniu obyvateľov v roku 1970 - 1980, následne do roku 1991 bol prudký úbytok obyvateľov. Po roku 1991 možno konštatovať stagnáciu, resp. mierny pokles v počte obyvateľov. Údaje o obyvateľstve a bytovom fonde sme analyzovali na základe výsledkov zo sčítania ľudu, domov a bytov k roku 2011.

Obyvateľstvo podľa veku a pohlavia

Zdroj: SOBD 2011

Z. Hámre	Muži	Ženy	Spolu	%
0-2	18	4	22	1,7
3-4	19	17	36	2,8
5	6	6	12	0,9
6-9	23	26	49	3,9
10-14	34	42	76	6,0
15	4	11	15	1,2
16-17	18	18	36	2,8
18-19	13	25	38	3,0
20-24	55	42	97	7,6
25-29	52	50	102	8,0
30-34	53	50	103	8,1
35-39	51	45	96	7,5
40-44	41	37	78	6,1
45-49	59	41	100	7,9
50-54	44	43	87	6,8
55-59	37	33	70	5,5
60-64	33	35	68	5,3
65-69	28	28	56	4,4
70-74	20	37	57	4,5
75-79	14	27	41	3,2
80-84	7	18	25	2,0
85+	3	5	8	0,6
Spolu	632	640	1272	100
Predproduktívny	100	95	195	15,3
Produktívny vek	460	430	890	70
Poproduktívny	72	115	187	14,7

Z trvale bývajúceho obyvateľstva je v predproduktívnom veku 15,30 %, v produktívnom veku 70,00 % a v poproduktívnom veku 14,70 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a stupňa dosiahnutého vzdelania

SODB 2011 Zemplínske Hámre:

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	pohlavie		Spolu
	M	Ž	
Základné	65	166	231
Učňovské bez maturity	141	70	211
Stredné odborné bezmaturity	109	79	188
Úplné stredné s maturitou	152	160	312

Vyššie odborné vzdelanie	8	8	15
Vysokoškolské	39	36	75
Bez školského vzdelania	103	102	205
Nezistené	16	19	35

Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania

SODB 2011 Zemplínske Hámre:

Náboženské vyznanie	pohlavie		Spolu
	M	Ž	
Rímskokatolícka cirkev	574	584	1158
Gréckokatolícka cirkev	10	8	18
Pravoslávna cirkev	1	1	2
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	0	1	1
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	4	6	10
Bez vyznania	13	7	20
Nezistené	30	33	63
Spolu	632	640	1272

Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a materinského jazyka

SODB 2011 Zemplínske Hámre:

Materinský jazyk	pohlavie		Spolu
	M	Ž	
Slovenský	601	606	1207
Rusínsky	3	4	7
Ukrajinský	0	2	2
Český	2	3	5
Jidiš	1	0	1
Nezistený	25	25	63
Spolu	632	640	1272

7.2. Ekonomická aktivita

Zamestnanosť obyvateľov podľa SODB 2011 Zemplínske Hámre

K sčítaniu obyvateľov, domov a bytov v r. 2011 bolo v obci celkom 1272 obyvateľov, z nich bolo 569 obyvateľov ekonomicky aktívnych. Z toho 426 obyvateľov odchádzalo za prácou mimo svoje bydlisko. V primárnom sektore pracovalo 26 obyvateľov, v sekundárnom sektore 254 obyvateľov a v terciálnom sektore 255 obyvateľov.

Zamestnanosť obyvateľov podľa SODB 2011 Zemplínske Hámre

K sčítaniu bolo v obci celkom 1272 obyvateľov, z nich bolo 569 obyvateľov ekonomicky aktívnych.. 426 obyvateľov odchádzalo za prácou mimo svoje bydlisko. V primárnom sektore pracovalo 26 obyvateľov, v sekundárnom sektore 254 obyvateľov a v terciálnom sektore 255 obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa stupňa ekonomickej aktivity SODB 2011 Zemplínske Hámre:

Pohlavie		Muži	ženy	spolu
	spolu	332	237	569
	v %	58,3	41,7	100
	na mater. dovolen	0	3	3
	prac. dôchodcovia	6	4	10
	Vypmáhajúci v rod	0	0	0
	nezamestnaní	66	60	126
Nepracujúci dôchodcovia		125	190	315
Ostatní nezávislí		3	4	7
Deti do 16 rokov		104	106	210
Študenti str. a vys. škôl		48	57	105
Nezistení		20	19	39
Úhrn obyvateľstva		632	640	1272

Prieskumom v roku 2020 bolo v obci zistených 150 pracovných príležitostí.

SODB 2011 Zemplínske Hámre:

	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo			
	M	Ž	Spolu	Z toho odd zamestnania
Poľnohospodárska výroba	5	2	7	4
Lesníctvo a ťažba dreva	13	4	17	13
Ťažba	1	1	1	2
Výroba	116	78	194	137
Služby	55	5	60	45
Veľkoobchod	14	6	20	15
Maloobchod	16	27	43	32
Doprava	20	5	25	19
Poštové služby a služby kuriérov	1	3	4	3
Telekomunikácie	1	0	1	1
Služby	23	17	40	29
Verejná správa, obrana, sociálne zabezpečenie	22	10	32	31
Vzdelávanie	7	25	32	29
Zdravotníctvo	3	14	17	14
Sociálna práca	2	11	13	10
Zamestnávateľ v zahraničí	10	3	13	10
Nezistené	11	10	21	10
Spolu	332	237	569	426

Súčasný pracovný príležitosti v obci zistené prieskumami september 2020:

sektor firma	spolu za sektor pracovných príležitostí	
	súč. stav	súč. stav spolu
primárny sektor		7
lesy	4	
poľnohospodárstvo	3	
sekundárny sektor		15
stolárska dielňa	2	
Autoservis	2	
Výroba obalov	4	
ťažba	2	
Výroba žeriavov	5	
terciálny sektor		53
Materská škola	2	
Základná škola	18	
Obecný úrad	12	
Sociálny pracovník	1	
Cestovný ruchpenzióny, info centrum	6	
Verejné stravovanie, pohostinstvá	5	
Komerčná vybavenosť (obchody)	5	
Služby	4	
Spolu	75	75
Spolu všetky sektory		150

8 Bytový fond

Trvale obývané byty v Zemplínskych Hámroch podľa obdobia výstavby

Obdobie výstavby	Obývané domy
do r. 1945	17
1946 – 1990	273
1991 – 2000	23
2001 a neskôr	9
Spolu	

SODB 2011 Zemplínske Hámre:

V Zemplínskych Hámroch bol k roku 2011 nasledovný stav domového fondu:

	rodinné domy	bytové domy	ostatné	domový fond spolu
Domov spolu	375	1	9	385
trvale obývaných domov	326	1	9	336
%				100
V tom vlastníctvo:				
Štátu		0	0	0
Bytového družstva	-	-	-	-
obce	0	0	0	0
Fyzickej osoby	322		0	322
Právnickej osoby	-	-	-	-
ostatných	4	1	9	14
Bytov spolu	326	16	9	351
neobývané byty	49			49
Neobývané z dôvodu zmeny vlastníka	6			6
Neobývané určené na rekreáciu	11			11
Neobývané uvoľnené na prestavbu	2			2
Neobývané nespôsobilé na bývanie	19			19
Neobývané po kolaudácii	-			-
Neobývané v pozostalostnom alebo sú	-			-
Neobývané z iných dôvodov	11			11

SODB 2011 Zemplínske Hámre

V roku 2011 bolo štatistickým úradom SR pri sčítaní obyvateľstva, domov a bytov zistených v rodinných domoch 326 trvale obývaných bytov a 49 neobývaných bytov. V 1 štvorpodlažnom bytovom dome s 2 vchodmi bolo 16 trvale obývaných bytov. V ostatných domoch je 9 trvale obývaných bytov.

Celkom bolo k roku 2011 v obci 351 bytových jednotiek v 336 trvale obývaných domoch.

Obložnosť bytov k roku 2011 bola 3,63 ob./1 b.j. Obložnosť bytov v podmienkach Slovenska priemerná, v návrhu uvažovať s obložnosťou 3,0 obyv./1 b.j.

V obci je veľký dopyt po nových stavebných pozemkoch zo strany obyvateľov blízkych miest (Snina, Humenné).

9 Občianske vybavenie

9.1. Školstvo

Základná škola a materská škola

Základná škola a materská škola sú umiestnené v spoločnom objekte v centre obce.

Dvojpodlažný objekt základnej a materskej školy je vo vyhovujúcom stavebnotechnickom stave. V r. 2004-2005 bol objekt zrekonštruovaný - vymenili sa okná, trešná krytina, zrekonštruovali sa triedy na prízemí,

hygienické zariadenia pre MŠ, zrekonštruovali sa rozvody tepla. V telocvični sa vymenila palubovka, radiátory a zrekonštruovali sa hygienické zariadenia. Bola vytvorená špecializovaná učebňa výpočtovej techniky.

Základná škola s úžitkovou plochou 1520 m² s 10učebňami a telocvičňou s plochou cca 530 m² má kapacitu 250 žiakov. V školskom roku 2020/2021 je v škole zapísaných 71 žiakov. Škola má 10 učební vrátane PC učebne. Jedáleň má kapacitu 45 stoličiek.

Telocvičňa má príslušenstvo: šatne, sprchy, WC. Pri telocvični je aj posilňovňa.

Materská škola s 1 triedou má kapacitu 24 detí. V školskom roku 2020/2021 je v MŠ zapísaných 21 detí.

Vzhľadom na blízku polohu masta Snina sa neuvažuje s kapacitným a plošným rozvojom zariadení v obci.

V areáli školy je nedostatok vonkajších ihrísk, je potrebné navrhnuť multifunkčné ihrisko. V objekte

V školskom objekte je potrebné vymeniť rozvody vody, elektriny, aj záložného kotla.

9.2. Kultúra

Kultúrny dom

Kultúrny je situovaný v centre obce. Sála kultúrneho domu dom má kapacitu 180 stoličiek. Vedľa sály je malá kuchyňa.

V objekte kultúrneho domu sú aj priestory obecného úradu.

Knižnica

Knižnica je situovaná v objekte kultúrneho domu. Podlažná plocha knižnice je 30 m². Priestory vyhovujú pre účely knižnice.

9.3. Cirkevné objekty

Kostol rímskokatolícky

Rímskokatolícky kostol z roku 1963, situovaný v centre obce je vo vyhovujúcom stavebno-technickom stave. Kapacita kostola je 200 stoličiek.

Pamätné miesto pôvodnej kaplnky Panny Márie

Na mieste bývalej kaplnky z roku 1887 je vybudovaný pamätník so sochou Panny Márie. Pred pamätníkom je verejný priestor s lavičkami.

9.4. Zdravotníctvo a sociálne zariadenia

Zdravotnícke zariadenia sa v obci nenachádzajú. Najbližšie zdravotné stredisko je v Snine vzdialenej 2 km od obce.

Sociálne zariadenia

V obci je poskytovaná terénna opatrovateľská služba od roku 2010.

Areál pôvodnej materskej školy

9.5. Miestna správa a administratíva

Obecný úrad

sa nachádza v objekte kultúrneho domu. Kancelárie sú situované na poschodí objektu. Podlažná plocha obecného úradu a jej situovanie je vyhovujúca aj k výhľadovému obdobiu.

Pošta

Poštový úrad pre obec sa nachádza v ocú

Požiarna zbrojnica

sa v obci v súčasnosti nenachádza, bývalý objekt je vedľa penziónu Luki, vzhľadom na jeho vhodnú polohu je potrebné riešiť opätovné využitie objektu pre účely požiarnej zbrojnice.

Cintorín a miesta posledného odpočinku

Cintorín je situovaný v strednej časti zastavaného územia vedľa miestnej komunikácie do Sniny. Plocha cintorína je 1,1 ha, kapacita cintorína bude vyhovovať k výhľadovému obdobiu.

Na cintoríne je dom smútku so zastavanou plochou 250 m². Obradná sála má kapacitu 50 stoličiek. V zariadení je chladiarenský box pre 2 zomrelých.

9.6. Maloobchodné zariadenia a veľkoobchod

V obci maloobchodné zariadeniasú zastúpené predajňou COOP Jednota v spoločnom objekte s pohostinstvom, ďalšie predajne sú v objektoch rodinných domov s doplnkovou funkciou komerčnej vybavenosti.

Veľkoobchod sa v obci nenachádza.

9.7. Služby

Stravovacie služby

zariadenie	počet stoličiek v strav.
Gazdovský dvor s minizoo	40
Pohostinstvo Bača pri kúpalisku	20
Bufet Ivanka pri kúpalisku(sezónne)	60
Dom športovcov - krčma	20
Pohostinstvo v objekte COOP Jednota	40
Penzión Luki - reštaurácia	20
spolu	200

Pohostinské zariadenie je pre obec dostačujúce.

V obci nie sú iné služby.

9.8. Telovýchova a šport**Futbalové ihrisko**

Ihrisko pozostáva z futbalového ihriska so šatňami a sociálnym zariadením v dome športovcov, nachádza sa v juhovýchodnej časti obce. Plocha ihriska je 6 500 m². Objekt šatní a sociálnych zariadení je vo vyhovujúcom stave. Vedľa futbalového areálu je letné kúpalisko s 1 bazénom a sociálnymi zariadeniami.

Južne od domu športovcov s krčmou je multifunkčné ihrisko (futbal, volejbal, basketbal) s plochou 620 m².

V záujmovom území obce sú vybudované lyžiarske bežecké trasy s letným využitím pre pešiu turistiku s dĺžkou 14,3 km a bežecké trate Snina - Sninské rybníky.

9.9. Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti

Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti - súčasný stav:

občianska vybavenosť	kapacita vybavenosti	poznámka
Materská škola	24detí	Materská škola je umiestnená do objektu základnej školy.
Základná škola	250 žiakov ZŠ 21 detí v MŠ 2050 m ² podl. plochy 10334 m ² plochy pozemku	Objekt kapacitne vyhovuje, je potrebná rekonštrukcia ďalšia rekonštrukcia objektu a výstavba nového multifunkčného ihriska
Kultúrny dom Kultúrna sála	180 stoličiek	objekt vyhovuje
knižnica		Knižnica sa nachádza v objekte kultúrneho domu, priestory knižnice vyhovujú.
R-K kostol	360 m ² podl. pl.	objekt vyhovuje
obecný úrad		obecný úrad ponechať v objekte kultúrneho domu, priestory vyhovujú
cintorín	1,1 ha	areál cintorína vyhovuje
dom smútku	250 m ² podl. pl.	novostavba - vyhovuje
šport - šport. areál	6 500 ha futb. ihr.	jestvujúce ihrisko vyhovuje
komerčná vybavenosť	200m ² podl. pl.	nové zariadenia situovať do objektov rod. domov
stravovacie zariadenia	200 stoličiek	vyhovujú kapacitne aj stavebnotechnicky

10 Priemyselná výroba, skladové hospodárstvo, výrobné služby a stavebníctvo

V katastrálnom území obce sa nachádzajú nasledovné výrobné prevádzky:

- Výroba nábytku
- OLYMP INVESTMENT, S.R.O.

Spoločnosť má v centre obce výrobu zameranú na výrobu žeriavov. Plocha areálu je 0,15 ha. V spoločnosti je v obci spolu 5 pracovných príležitostí.

- Výrobné služby sú v súčasnosti poskytované v autoservise.

Prieskumné územia, chránené ložiskové územia a dobývacie priestory

V južnej časti katastrálneho územia sa nachádza povrchový dobývací priestor stavebného kameňa (andezitu) „Zemplínske Hámre“ určený rozhodnutím Východoslovenského krajského národného výboru v Košiciach, odboru dopravy č. 1052/1980 z 21.11.1980, ktorým bol dobývací priestor rozšírený. Určením dobývacieho priestoru sa zabezpečuje ochrana výhradného ložiska nevyhradeného nerastu andezitu proti znemožneniu alebo sťaženiu jeho dobývania a jeho využívanie.

Dobývací priestor v ÚPN rešpektovať tak, aby v budúcnosti nedošlo k sťaženiu alebo znemožneniu dobývania v tomto dobývacom priestore.

Dobývací priestor na pozemku s parc. číslom 1180/2 medzi miestnou komunikáciou a pravým brehom Čierneho potoka je už vyťažený, preto v schválených ZaD ÚPN-O z r. 2018 je na uvedenej ploche navrhnutá plocha výroby a skladov - výroba obalov so zastavanou plochou 200 m² a 5 pracovnými miestami.

V návrhu ÚPN prehodnotiť uvedenú lokalitu vyhlľadom na rekreačný potenciál tejto lokality.

Na uvedenej ploche je potrebné dodržať podmienky ochrany vodných zdrojov 2° a 3° povodia tokov Hybkaňa, Barnov a Čierny potok.

11 Rekreačia

Obec je strediskom cestovného ruchu vďaka výnimočnej polohe obce na úpätí Vihorlatských vrchov s rázovitým charakterom okolitej prírody, faune, flóry, unikátnym prírodným výtvorom, turistickým, cyklistickým a bežeckým lyžiarskym trasám, ako aj bohatej banskej histórii.

Oblúbenou rekreačnou oblasťou je Sninský kameň a Morské oko. Túto oblasť ročne navštívi cca 60 000 návštevníkov. V scenérii krajiny dominuje kompaktný vulkanický komplex s plošne rozsiahlymi lesnými porastmi Vihorlatských vrchov.

Ubytovanie v cestovnom ruchu

Je zabezpečené v 2 penziónoch s celkovou kapacitou 34 lôžok. Penzión Kvetka má kapacitu 12 lôžok v 6 izbách a penzión Luki 22 lôžok v 7 izbách.

Múzeum

Je zriadené v kamennej murovanici – najstaršej budove v obci z 19. storočia, ktorá pôvodne slúžila na ubytovanie vedenia železiarní. Od polovice 19. storočia bola budova využívaná ako hostinec, neskôr ako obecný dom služieb.

V podkrovných priestoroch múzea sa nachádza aj výstavná miestnosť pre účely krátkodobých výstav, vzdelávacia miestnosť s interaktívnou výučbou zameranou na históriu, etnografiu, kultúrne dedičstvo a environmentálnu výchovu. Kapacita vydelávacej miestnosti je 50 stoličiek.

V múzeu sú inštalované stále epozície priemyselnej výroby a etnografie. Nachádza sa tu aj remeselná dielňa hrnčiarstva s celou technológiou, robia sa tu workshopy pre školy aj rodiny.

Informačné centrum (TIC)

Informačné centrum je situované pri kameňolome, východným bode na hlavné turistické trasy na Sninský kameň a Vihorlat.

Turistické trasy

Žltá turistická trasa vedie na sedlo Tri table (1:15 hod),

Zo sedla Tri table vedie červená trasa v dĺžke 3,3 km cez Jedlinku na Sedlo Rozdiel (1:10 hod.), z ktorého ide zelená značka na Poľanu pod Vihorlatom. Z nej pokračuje červená značka na vrchol Vihorlatu (0:30 hod.).

Zo sedla Tri table modrá značka vedie na Morské oko (0:35 hod.), najväčšie nekrasové jazero v Karpatoch a tretie najväčšie prírodné jazero na Slovensku.

Zo sedla Tri table červená značka vedie na Sninský kameň (0:40 hod.).

Náučný chodník – „Po stopách Herkula“

V k.ú. Zemplínske Hámre je okrem turisticky značených chodníkov a cyklotrás vyznačený i náučný chodník – „Po stopách Herkula“ 031, 14 zastavení, dĺžka 6,8 km.

Hámorský náučný chodník(HNCH)

Chodník vrátane rekonštrukcie objektov a ich replík podporovaného prostredníctvom Programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce v rámci Európskej únie - projektu „Zemplínske Hámre – objavme históriu baníctva a železiarskej výroby vo Vihorlatských vrchoch.

Náučný chodník je možné absolvovať pešo, alebo na bicykli, aj s odborným výkladom. Súčasťou Hámorského naučného chodníka sú aj **budova hámru** s expozíciou kováčstva a hámora **replika štôlna** s expozíciou banskej činnosti v lokalite pod kameňolomom.

Objekt terajšieho múzea bol zrekonštruovaný, v prízemí sa yachovalo torzo murovanice – čierna kuchyňa s komínovým telesom.

Vodný hámor s tajchom bol drevený, mal 2 oporné múry, ktoré stabilizovali celý objekt. Zachovali sa základy hámru pri bývalom tajchu a odtokový kanál z hámru.

Vysoká pec, ktorá sa nachádzala na začiatku ulice Nad gichtou, sa nezachovala. Zachovalo sa iba pomenovanie ulice.

V zlievárni sa vyrábali lopaty, kosy, kince, svietniky, náhrobné kríže a pod., ťahali sa tu ráfy – obruče na vozy. Zhotovovali sa tu aj umelecké sochy, najznámejšia je socha Herkula, odliata v r. 1841, ktorá sa dodnes nachádza na nádvorí kaštieľa v Snine, ako aj sochy leva a levice, strážiace vstup do humenského kaštieľa.. Prevádzka zlievárne bola ukončená v 19. St., v 60. Rokoch 20. Storočia objekt zbúrali.

Sninská úzkokoľajná lesná dráha (úzkokoľajka) bola vybudovaná začiatkom 20. Storočia. V r. 1926 bol dobudovaný dvojkilometrový úsek nad Jozefovu dolinu. Úzkokoľajka bola zrušená v r. 1950. Na jej trase sa okrem samotného telesa trate zachovalo aj niekoľko priepustov a mostov.

Cyklotrasy

Cyklotrasy „Po sninskej úzkokoľajke“, „Po stakčinskej úzkokoľajke“ a „Chodníkom planét“ prepájajú Zemplínske Hámre s okolitými obcami Stakčín, Kolonica a mestom Snina.

Horolezecká skala

Nad údolím Čierneho potoka v oblasti kameňolomu sa vypína prírodný útvar sopečného pôvodu Babia skala, ktorá je obľúbeným miestom horolezcov.

Kúpalisko

V obci sa nachádza sezónne kúpalisko s kapacitou 520 osôb s plaveckým bazénom s rozmermi 25 x 12,5 m, s hĺbkou 1,25 m, s kapacitou 104 osôb.

V areáli kúpaliska sa nachádzajú fínska sauna s kapacitou 8 osôb, detské ihrisko, multifunkčné ihrisko, bufet, sociálne zariadenia, a prezliekarne s odkladacími skrinkami. Pohostinstvo v areáli kúpaliska má celoročnú prevádzku.

Rašeliniská

V severných svahoch Vihorlatu postupným zazemňovaním jazier vznikli rašeliniská Postávka, Motrogoň – Hypkania, Ďurova mláka. Rašelinisko Postávka je najstaršie a najsevernejšie s výmerou 1,59 ha a max. hĺbkou 21 m, na južnej strane je podmäčené prameňmi.

Rašelinisko Hypkania má výmeru 2,09 ha, jeho súčasťou je aj jazierko Kotlík. Hladina vody počas roka výrazne kolíše. Je významným miestom výskytu mlokov.

Rašelinisko Ďurova mláka je najmenšie s výmerou 0,27 ha, nachádzajú sa tu vzácne rastlinné spoločenstvá slatín.

Chatová lokalita

V juhozápadnej časti katastra sa nachádza chatová lokalita „Barnova rika“, ktorá bola v platnom ÚPN navrhnutá na rozšírenie južným smerom na plochu záhradkárskej lokality.

12 Doprava a dopravné zariadenia

Cestná sieť

Nadradená cestná sieť

Základnou nadradenou komunikačnou sieťou pre obec Zemplínske Hámre je cesta I/74 Strážske - Humenné - Snina - Ubl'a - štátna hranica s Ukrajinou. Cesta patrí do tzv. Základnej cestnej siete nadregionálneho, výhľadove aj medzinárodného významu v zmysle ÚPN Prešovského samostrávneho kraja.

Obec je na nadradenú komunikačnú sieť napojená prostredníctvom cesty I/3882 Belá nad Cirichou - Zemplínske Hámre v obci Belá nad Cirichou, ktorá zároveň tvorí základnú dopravnú os obce v kategórii B3 a je nositeľkou autobusových liniek verejnej hromadnej dopravy. Cesta III/3882 končí pri trafostanici pri kameňolome na južnom konci obce.

Cesta III/3882 v prieťahu obcou z hľadiska šírkového usporiadania a výškového vedenia nezodpovedá požiadavkám STN 73 6101 ani min. kategórii S 7,5/50 v extraviláne a MOK 7,5/40 v prejazdnych úsekoch intravilánmi obcí. Nedostatky sú aj v odvádzaní dažďových vôd z vozovky v prejazdnych úsekoch obce. Pozdĺž komunikácie je potrebné riešiť odtokové pomery povrchových vôd.

V grafickej časti dokumentácie je vyznačené ochranné pásmo cesty III. Tr. Mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce v zmysle zákona č. 135/1961 Zb.

Pre cestu III/3882 je potrebné rešpektovať šírkové usporiadanie

- V zastavanom území v kategórii MZ 8,5/50, resp. 8,0/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110
- Mimo zastavané územie v kategórii C7,50/70 v zmysle STN 73 6101
- Dopravné napojenie novo navrhnutých objektov a komunikácií je potrebné riešiť v súlade s STN 73 6110 a STN 73 6102.

Obslužné a prístupové komunikácie

Na mesto Snina je obec napojená prostredníctvom miestnej komunikácie so šírkou vozovky 5,0 m.

Obslužné komunikácie napojené na cestu III. tr., majú asfaltový povrch priemernej kvality, resp. sú štrkové. Všetky miestne komunikácie sú vybudované s ohľadom na obdobie ich realizácie a prispôbené v šírkovom, smerovom a výškovom vedení okolitej zástavbe. O kategóriách preto nie je možné hovoriť pri žiadnej ceste. Ide prevažne o slepé ulice.

Napriek tejto konštatácii ide o komunikácie plniace dostatočne funkciu obsluhy zástavby rodinnými domami s malou intenzitou dopravy. Úprava týchto komunikácií by bola finančne aj technicky mimoriadne náročná a vzhľadom na nutné zásahy do súkromného vlastníctva takmer nerealizovateľné. Stav zodpovedá súčasným potrebám a s ich úpravou do zodpovedajúcich kategórií je možné uvažovať iba vo výhľadovom horizonte.

Orientačne je možné konštatovať, že ide o MK funkčnej triedy C3 a C2 v pomerných kategóriách MOK 3,75/30 až MOU 5,5/30.

- miestnu komunikáciu do Sniny navrhnuť na rozšírenie
- MK funkčnej triedy C3 ukončiť otočkou, pri kategórii MOK 3,75/30 každých 50 m navrhnuť výhybňu

Statická doprava

Obec Zemplínske Hámre je tvorená hlavne rodinnými domami, kde parkovanie vozidiel zabezpečujú vlastníci jednotlivých nehnuteľností.

Prehľad parkovacích plôch v obci:

lokalita	kapacita
Kultúrny dom	16
R-K kostol	20
Nad kostolom	10
Športový areál	20
Kameňolom-záchytné parkovisko k turistickým chodníkom	30
COOP Jednota	4
Záhradkárska lokalita	55
spolu	155

- v návrhu je potrebné uvažovať so zriadením parkovísk pre potreby cintorína a pri navrhovaných plochách vybavenosti v CR a výrobných plochách
- spracovať návrh statickej dopravy v zmysle ukazovateľov STN 73 6110

Pešie komunikácie

V obci až na chodník v centre obce pozdĺž cesty III/3882 a nad kostolom na Sninskej ulici nie sú vybudované pešie komunikácie a vzhľadom na úzke verejné priestory popri jestvujúcich obslužných komunikáciách ich bude obtiažne riešiť

- Pozdĺž ulice Nad gichtou navrhnuť chodník a dažďovú kanalizáciu
- v katastri obce riešiť pešie, bežecké a cykloturistické prepojenie regiónu s obcou
- v nových lokalitách bývania navrhnuť min. jednostranné chodníky

Cyklistické trasy

Cyklotrasy z obce vedú „Po sninskej úzkokojajke“, „Po stakčinskej úzkokojajke“ a „Chodníkom planét“ prepájajú Zemplínske Hámre s okolitými obcami Stakčín,

Kolonica

- cyklistické a prešie trasy navrhnuť a vyznačiť i v širších vzťahoch k príslušnému územiu. Ich šírkové usporiadanie je potrebné navrhnuť v zmysle STN 73 6110.
- navrhnuť cyklistickú cestičku podĺž miestnej komunikácie do Sniny
- trasu Dolnej aj Vrchnej kofajky opatriť novým asfaltovým povrchom, využiť aj na cyklistickú trasu

Osobná hromadná doprava

Obec Zemplínske Hámre je na autobusovú dopravu SAD napojená linkami, ktoré premávajú po zbernej komunikácii obce - ceste III/3882.

Linky 702 404 98, 702 404 96, 702 404 92, 702 404 86, 702 404 84, 702 404 82, 702 404 78, 702 404 76, 702 404 72, 702 404 70, 702 404 68, 702 404 66, 702 404 64, 702 404 62, 702 404 52, 702 404 50, 702 404 12 sú prevádzkované SAD Humenné so smerom Humenné - Kamienka - Modra n/C - Zemplínske Hámre - Snina.

Autobusové spoje sa menia v závislosti od ekonomických možností SAD, resp. spoločenskej objednávky PSK.

V obci je koncová zastávka kameňolom a priebežné zastávky kopec, OcÚ, č.d. 68, č.d.18, č.d. 2. Zastávky nie sú vybavené samostatnými zastavovacími pruhmi, na tento účel sa využívajú priebežné vozovky, nie sú vybudované ani spevnené nástupné plochy pre cestujúcich. Niektoré zastávky sú jednostranne vybavené prístreškami pre cestujúcich.

Katastrom obce neprechádza železnica. Najbližšia železničná stanica je v Belej nad Cirochou.

- v ÚPN navrhnuť umiestnenie zastávok autobusovej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť

Ochranné pásma a hluk od automobilovej dopravy

Základné cestné ochranné pásmo pre cesty III. triedy je 20m od osi komunikácie v extravilánových úsekoch, podľa vyhlášky FMD č.35 z roku 1984.

Líniovými zdrojmi hluku je cesta III/3882 vedúca zastavaným územím obce, kde plní funkciu zbernej komunikácie. Najväčší zdroj hluku v obci predstavuje nákladná doprava kameňa z kameňolomu po celej dĺžke obce. V obci nebolo robené meranie hluku. Je predpoklad zníženia hluku po vyťažení dobývacieho priestoru.

13 Vodné hospodárstvo

Zásobovanie vodou

Obec Zemplínske Hámre je zásobovaná pitnou vodou z vodárenskej sústavy Starina a povrchových zdrojov nad obcou Zemplínske Hámre a Snina. Povrchové pramene Civka, Baranova Riha, Rokycanka a Janičkova skalka ústia do vodojemu Zemplínske Hámre o kapacite 150 m³. Povrchové pramene Barnov, Čierny a Hubkanin ústia do úpravne vody a do vodojemov o kapacite 2 x 400 m³ v Snine.

V obci Zemplínske Hámre je vybudovaný verejný vodovod v správe VVS, a.s.

Zdrojom pitnej vody Skupinového vodovodu SKV Zemplínske Hámre – Snina – Pichné sú pramene:

- Prameň č.1 – Civka 1 a Barnov p.) Prameň č.2 – Civka 2
- Prameň č.3 – Barnov prameň
- Prameň č.5 – Jančíkova skalka
- Prameň č.6 – Rokycanka
- Povolený odber vodárenských zdrojov (Civka 1,2 je 17,0 l/s, Jančíkova skalka 2,5 l/s a Rokycanka 8,50 l/s)

Povrchový odber:

Zemplínske Hámre ÚV Barnov potok – je rezervný 20,0 l/s

Zemplínske Hámre ÚV Hybkanin potok –25,0 l/s

Zemplínske Hámre ÚV Čierny potok –15,0 l/s

Akumulácia vody pre obec Zemplínske Hámre je zabezpečená vo vodojeme o objeme 275 m³ s kótou dna 454,00 m n.m. a max. hladinou 458 m n.n.

V súčasnosti VVS, a.s. prevádzkuje celé Zemplínske Hámre z vdj. v jednom tlakovom pásme s tým, že v lokalitách, kde je tlak viac ako 0,65 MPa sú osadené redukčné ventily cca 4-5 ks.

Z celkového počtu 1261 obyvateľov bolo v roku 2019 napojených na verejný vodovod 1256 obyvateľov, čo predstavuje napojenosť 99,6 %.

Údaje o množstve distribuovanej vody a počte zásobovaných obyvateľov za roky 2017, 2018 a 2019 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Zemplínske Hámre	2017	2018	2019
Počet obyvateľov v obci	1251	1257	1261
-z toho napojených na vodovod	1248	1252	1256
Počet prípojok	404	410	429
Voda fakturovaná v m ³ /rok	36 356,484	32 985,889	39 072,509
-domácnosti v m ³ /rok	34 693,484	31 157,889	37 538,225
-ostatné v m ³ /rok	1 663,00	1 828,000	1 534,251

V návrhu ÚPN rešpektovať a dodržať obmedzujúce podmienky činnosti v rámci vyhlásených ochranných pásiem I a II, stupňa všetkých vodárenských zdrojov podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia č. 29/2005 Z.z. a podľa príslušných rozhodnutí o vyhlásení ochranných pásiem vodárenských zdrojov.

Pri navrhovaných rozvojových aktivitách rešpektovať vybudované vodárenské zariadenia a v zmysle zákona č. 442/2002 Z.z. dodržať ich ochranné pásma (1,5 m od okraja potrubia na každú stranu, pri verejnom vodovode do priemeru DN 500 vrátane a 2,5 m od okraja potrubia na každú stranu, pri verejnom vodovode s priemerom väčším ako DN 500).

Pri križovaniach, či súbahu dodržať STN 73 6005 Priestorová úprava vedení technického vybavenia.

Do priestoru nad vodovodné potrubie, ako aj v rozsahu ochranného pásma vodovodu nie je možné osadiť stavby s pevnými základmi (týka sa to osadenia stĺpov, stožiarov, základových dosiek, pätiiek, oplotenia, ktoré musí byť v ochrannom pásme demontovateľné).

V zmysle § 19 ods. 5 zákona je v pásme ochrany zakázané:

- vykonávať zemné práce, stavby, umiestňovať konštrukcie, alebo iné podobné zariadenia, alebo vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnému vodovodu, alebo verejnej kanalizácii, alebo ktoré by mohli ohroziť ich technický stav
- vysádzať trvalé porasty
- umiestňovať skládky
- vykonávať terénne úpravy.

Podľa STN 73 6620 čl. 26 hydrostatický pretlak vo vodovodnej sieti nemá prevýšiť 0,6 MPa (60 m vodného stĺpca). Podľa čl. 23 uvedenej STN hydrodynamický pretlak vo vodovodnej sieti v mieste napojenia prízemnej zástavby má byť väčší ako 0,25 MPa, avšak najmenej 0,15 MPa (m vodného stĺpca). Uvedeným ustanoveniam tlakové pomery nevyhovujú.

Maximálne prípustný hydrostatický pretlak 0,6 Mpa (60 m vodného stĺpca) v najnižších miestach zástavby je zabezpečený osadením redukčných ventilov na potrubných vetvách

V návrhu v lokalitách pod dolnou hranicou I. tlakového pásma (pod výškou 394,00 m n.m.) bude potrebné osadiť redukčné ventily na redukciu tlaku v jednotlivých vetvách.

V lokalitách v II. tlakovom pásme (nad výškou 439,00 m n.m.) navrhnuť na úpravu tlakových pomerov automatickú tlakovú stanicu – zosilňovaciu.

Jestvujúcu vodovodnú sieť v navrhovanej zástavbe bude potrebné rozšíriť výstavbou vodovodných potrubí DN 150 až 100 mm na základe podrobných hydrotechnických výpočtov.

Vodohospodársky chránené územia

V zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. a Nariadenia vlády SR č. 249/2003 Z.z. do katastrálneho územia obce Zemplínske Hámre zasahuje vodohospodárska oblasť Vihorlat s vodárenskými a vodohospodársky významnými tokmi a ich ochrannými pásmami 2. a 3. stupňa.

Vodohospodársky významné toky v riešenom území:

Porad. č. podľa vyhl. Č. 535/2002Z.z.	Tok	Č. hydrlog. poradia
403.	Barnov potok	4-30-03-121
404.	Čierny potok	4-30-03-121
405.	Hybkaňa	4-30-03-121

Zdroj: Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 525/2002 Z.z., príloha č. 1

Vodárenské toky v riešenom území:

Porad. č. podľa vyhl. Č. 535/2002Z.z.	Tok	Č. hydrlog. poradia	Od km	Do km
50.	Barnov potok	4-30-03-121	7,30	9,40
51.	Čierny potok	4-30-03-121	0,90	2,90
52.	Hybkaňa	4-30-03-121	0,10	3,30

Zdroj: Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 525/2002 Z.z., príloha č. 2

Termálne a minerálne pramene

Termálne a minerálne pramene sa v katastrálnom území obce Zemplínske Hámre nenachádzajú.

Kanalizácia

V obci Zemplínske Hámre je vybudovaná verejná kanalizácia v operatívnej správe VVS, a.s. Splaškové vody sú odvádzané do mechanicko-biologickej ČOV v k.ú. Belá nad Cirochou.

Na verejnú kanalizáciu bolo v roku 2019 napojených 1 174 obyvateľov, čo predstavuje napojenosť 93,10 %.

Údaje o množstve vyčistenej vody a počte obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu:

Zemplínske Hámre	Rok 2019
Počet obyvateľov v obci	1261
-- z toho napojených na kanalizáciu	1174
Množstvo vody čistenej na ČOV	36 717,084 m ³ /rok

Sledované parametre v rámci ČOV Belá nad Cirochou:

ČOV Belá nad Cirochou		
	Projektované parametre	Skutočnosť
Počet EO	3 353EO	2 816 EO
Q ₂₄	7,30 l/s	5,30 l/s
BSK ₅	400,0 mg/l	369,0 mg/l

Vzhľadom na to, že ČOV kapacitne nepostačuje pre ďalší rozvoj obcí Belá nad Cirochou a Zemplínske Hámre, do doby zrealizovania výtlačného potrubia z ČOV Belá nad Cirochou do ČOV Snina je rozvoj obce limitovaný kapacitou jestvujúcej ČOV Belá nad Cirochou $Q_{\max} = 7,56 \text{ l.s}^{-1}$.

Vodné toky a plochy

V katastri obce Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. spravuje nasledujúce vodné toky s identifikačným číslom (ID) toku:

- Barnov potok ID 4-30-1361 s jeho bezmennými ľavostrannými prítokmi ID 4-30-03-1368 rkm zaústenia cca 4,927, ID 4-30-03-1370 rkm zaústenia cca 5,139; ID 4-30-03-1372 rkm zaústenia cca 5,849; ID 4-30-03-1384 rkm zaústenia cca 6,832 s bezmenným ľavostranným prítokom ID 4-30-03-1385 rkm zaústenia cca 0,183.
- Čierny potok ID 4-30-03-1373 s jeho bezmenným pravostranným prítokom ID 4-30-03-1374 rkm zaústenia cca 0,630
- Potok Hybkaňa ID 4-30-03-1375.
- Rovný potok ID 4-30-03-1391.
- Veľký Trnovský potok ID 4-30-03-1,81.525 s jeho bezmennými pravostrannými prítokmi ID 4-30-03-1528 rkm zaústenia cca 2,359 rkm zaústenia cca 4,626.
- Dúbravský potok ID 4-30-03-1526 a jeho bezmenný prítok ID 4-30-03-1527 rkm zaústenia cca 0,81.

Kapacita uvedených vodných tokov nie je dostatočná na odvedenia návrhového prietoku povodne so strednou pravdepodobnosťou opakovania priemerne raz za 100 rokov (Q_{100}).

V zmysle vyhlášky ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 211/2005 Z.z. sú vodné toky Barnov potok, Čierny potok a Hybkaňa zaradené medzi vodohospodársky významné toky a v zozname vodárenských vodných tokov: Barnov potok v úseku 7,30 – 9,40, Čierny potok v úseku 0,90 – 2,90 a Hybkaňa v úseku 0,10 – 3,30.

Pre výkon správy vodných tokov je potrebné ponechať v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov pozdĺž vodohospodársky významných vodných tokov Barnov potok, Čierny potok a Hybkaňa voľný pobrežný pozemok v šírke 10 m a pri drobných vodných tokoch šírky 5,0 m od brehovej čiary.

Pre toky pretekajúce katastrálnym územím obce Zemplínske Hámre neboli spracované povodňového ohrozenia, ktoré by vyznačovali záplavové územie.

Pri spracovaní územného plánu rešpektovať prirodzené záplavové územie vodných tokov, rešpektovať obmedzenia využitia územia v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov a navrhovanú výstavbu umiestniť mimo záplavové územie.

V rámci odvádzania dažďových vôd navrhnúť opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 ods. 17 zákona č. 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a v zmysle požiadaviek NV SR č. 269/2010 Z.z. podľa § 9.

Odvádzanie splaškových vôd z novonavrhovaných lokalít riešiť prostredníctvom verejnej kanalizácie. Obsah žump je nutné v súlade s § 36, ods. 3 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov (vodný zákon) zneškodňovať v zmluvnej čistiarni odpadových vôd s dostatočnou látkovou a hydraulickou kapacitou. V prípadoch, kde nie je možné napojenie na verejnú kanalizáciu, zachytávať tieto vody vo vodotesných žumpách.

Vodný potenciál Územia a ochrana zdrojov

11.4.1. Termálne a minerálne pramene

Katastrálne územie obce Zemplínske Hámre sa nachádza mimo vymedzených geotermálnych oblastí.

11.4.2. Vodohospodársky chránené územia

V zmysle vyhlášky ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 211/2005 Z.z. sú vodné toky Barnov potok, Čierny potok a Hybkaňa zaradené medzi vodohospodársky významné toky a v zozname vodárenských vodných tokov: Barnov potok v úseku 7,30 – 9,40, Čierny potok v úseku 0,90 – 2,90 a Hybkaňa v úseku 0,10 – 3,30.

Do južnej časti katastra zasahuje ochranné pásmo II. stupňa vodárenského toku Barnov potok, vyhláseného Rozhodnutím bývalého Obvodného úradu životného prostredia v Humennom č. ŠVS-25/93-SU zo dňa 12.03.1993, ktorým boli určené ochranné pásma pre vodárenské zdroje Suchý potok, Kamenica, Hybkaňa, Barnov potok a Čierny potok.

V povodí Barnovho potoka sa nachádzajú unikátne jazerá v rôznom štádiu zániku – rašeliniská Postavka (výmera 1,6 ha), Hypkania (2,3 ha), Ďurova mláka a eistujúce jazierko Kotlík (jeho rozloha kolíše od 2 do 3,4 ha).

14 Zásobovanie elektrickou energiou

Katastrálnym územím obce Zemplínske Hámre prechádza distribučné VN 22 kV vedenie V-422, ktoré jenapájané z elektrickej stanice Es 110/22 kV Snina. Totoelektrické vedenie je napájacím vedením pre transformačné stanice 22/0,4 kV, zásobujúce elektrinou odberateľov Zemplínske Hámre.

Pre napájanie odberných elektrických zariadení v obci sú využívané ako zdroj el. energie tieto trafostanice v majetku VSD, a.s., resp. cudzie trafostanice:

Distribučné TS VSD, a.s.:

TS0205-0001 TR1 Zemplínske Hámre Fedák – mrežová – 250 kVaA

TS0205-0002 TR Zemplínske Hámre Nová – betónová – 2 ½ stĺpová – 250 kVaA

TS0205-0003 TR2 Zemplínske Hámre ZŠ – mrežová – 100 kVaA

TS0205-0004 TR3 Zemplínske Hámre Kostol – betónová – 2 stĺpová – 250 kVaA

TS0205-0005 TR4 Zemplínske Hámre kyslík – mrežová – 160 kVaA

TS0205-0006 TR5 Zemplínske Hámre VVaK Vod –1 stĺpová – 250 kVaA

TS0205-0008 TR6 MTR Zemplínske Hámre Záhrad.Osada – kiosková – 250 kVaA

Cudzia TS:

TS0205-0002 TR7 Zemplínske Hámre Kameňolom –PTS 400 kVaA

Sekundárne NN nadzemné vedenie v obci je na betónových podporných bodoch, vyhotovené holými vodičmi AlFe, resp. Izolovaným vedením NFA2X a AES, podzemné NN vedenie je vyhotovené káblami NAYY, resp. AYKY. Konfigurácia distribučnej sústavy NN a umiestnenie distribučnej TS vyhovuje požiadavkám súčasnej zástavby v obci. Distribučná sústava NN v obci je v súčasnosti v celkovo vyhovujúcom technickom stave.

Konfigurácia distribučnej siete NN a rozmiestnenie DTS postačuje pre súčasnú zástavbu.

VSD,a.s. v r. 2022 pripravuje rekonštrukciu eistujúcwj prípojky VN pre TS6.

Pri návrhu ÚPN je potrebné :

- Rešpektovať ochranné pásma existujúcich elektrických vedení a zariadení podľa Zákona 251/2012 Z.z.
- Pri návrhu rozvojových lokalít do ÚPN zahrnúť priestorovú rezervu pre distribučné vedenie a distribučné transformácie stanice
- V prípade potreby zriadenia ďalších transformačných staníc TS v rozvojových lokalitách tieto umiestniť na verejne prístupné miesta s možnosťou trvalého prístupu. Nové distribučné TS navrhovať čo najbližšie do centra predpokladaných odberov. Miesto osadenia nových TS musia zohľadňovať požiadavky na bezpečnosť distribúcie elektriny a kvalitu napätia.

15 Rádiokomunikácie, elektronické komunikácie, diaľkové káble

Rádiokomunikácie

V obci je príjem televízneho a rádiového signálu zabezpečený prostredníctvom individuálnych antén, internetu a satelitným príjmom. V obci je vybudovaná káblová televízia.

Elektronické komunikácie

Obec spadá pod CSI Humenné RTC Košice. Telefónna ústredňa ATÚ je situovaná v objekte obecného úradu. Telekomunikačné káble uložené v katastri obce sú vyznačené vo výkrese technického vybavenia. V ÚPN bude potrebné navrhnuť koridory pre telekomunikačné vedenia v navrhovaných lokalitách bývania.

V severnej časti obce sa nachádza vysielateľ Orange. V jeho ochrannom pásme (50 m) bol vybudovaný stožiarový WIFI vysielateľ Belnet pripojený z optickej siete trasovanej vedľa cesty z mesta Snina.

V juhovýchodnej časti katastra sa nachádza vysielateľ O2 s ochranným pásmom 20 m. V obci je vybudovaná miestna káblová televízia pre príjem vysielania prostredníctvom satelitov s ústrednou vysielacou miestnosťou na OcÚ.

Pripravuje sa realizácie optických káblov.

Diaľkové káble

Riešeným územím prechádza TR kábel vedľa miestnej komunikácie spájajúcej Zemplínske Hámre a Sninu zaznačený vo výkrese technickej vybavenosti.

13.4. Zariadenia sietí mobilných operátorov

Orange

Mobilný operátor Orange má zabezpečené pokrytie územia vykryvačom situovaným v severnej časti katastra obce na pahorku vedľa miestnej komunikácie Zemplínske Hámre – Snina.

O2

Mobilný operátor O2 má zabezpečené pokrytie územia vysielateľom situovaným v južnej časti katastra obce.

Belnet Snina

Poskytuje v obci internetovú službu prostredníctvom vysielateľa situovaného vedľa vykryvača Orange.

16 Zásobovanie plynom

Zdrojom plynu pre obec Zemplínske Hámre je vysokotlakový plynovod DN 200/150,, PN 4 MPa Humenné – Snina – Stakčín. Regulačná stanica VTL/STL s výkonom 3000 m³/hod, ktorá sa nachádza v obci Belá nad Círchou, zásobuje spoločnú distribučnú sieť tlakovej úrovne STL2 – 300 kPa pre obec Belá nad Círchou a Zemplínske Hámre.

Distribučná sieť v obci je vybudovaná v tlakovej úrovni STL – 300 kPa a NTL – 2 kPa z materiálu PE. Tlaková úroveň NTL - 2 kPa je zásobovaná zo siete STL2 prostredníctvom uličných regulátorov.

17 Zásobovanie teplom

Na varenie, vykurovanie a prípravu teplej úžitovej vody v domácnostiach sa v Zemplínskych Hámroch používa v prevažnej miere plyn. Elektrina sa využíva v 3 domácnostiach, tuhé palivo v 40 domácnostiach. Bytové jednotky v rodinných domoch majú prevažne lokálne ústredné vykurovanie. V obci nie sú vzbudované samostatné zdroje tepla.

Kapacitné údaje sú obchodným tajomstvom dodávateľov jednotlivých médií, preto nie je možné vyhodnotiť ich spotrebu.

18 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Kataster obce sa nachádza na predhorí a vp vlastnom pohorí orografického celku Vihorlat. Pôdy v širšom území sa vyznačujú pásmovitosťou pôdnych typov v smere od severu na juh – od nivy vodného toku Cirocha po vrcholové polohy Vihorlatu: fluvizeme, pseudogleje, kambizeme a andozeme.

Z pôdnych typov prevažujú v alúviu Cirochy fluvizeme glejové, sprievodné gleje z karbonátových a nekarbonátových aluviálnych sedimentov. Na fluvizeme nadväzujú na miernejšie naklonených svahoch predhoria Vihorlatu pseudogleje nasýtené z polygenetických hĺn, sprievodné černice glejové prekryté. Svahové polohy Vihorlatu pokrývajú kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín. Vrcholové polohy Vihorlatu pokrývajú kambizeme andozemné, kambizeme modálne kyslé a andozeme rankrové.

Prevládajúcim pôdnym druhom sú pôdy hlinité a piesčito-hlinité. V rámci riešeného územia sa tu nachádzajú stredne až menej produkčné pôdy – na málo sklonitom predhorí Vihorlatu sú to zväčša orné pôdy, vo vyšších polohách sú viac zastúpené lúky a pasienky.

V riešenom území sa nachádzajú tieto bonitované pôdno - ekologické jednotky:

0657002 - 6. sk.
0657005 - 6. sk.
0657202 - 6. sk.
0657205 - 6. sk.
0657302 - 6. sk.
0657305 - 6. sk.
0657402 – 7.sk.
0658672 – 8. sk
0671445 – 7. sk
0671542 – 7. sk
0684672– 9. sk
0684673 – 9. sk
0684675 – 9. sk
0684872 – 9. sk
0684975 – 9. sk
0757302 – 6. sk
0761212 – 6. sk
0761342 – 6. sk
0761532 – 7. sk
0766342 – 6. sk
0766442 – 7. sk
0766542 – 7. sk
0769302 – 5. sk
0769332 – 5. sk
0769335 – 5. sk
0769342 – 6. sk
0769432 – 7. sk
0769442 – 7. sk
0769535 – 7. sk
0770423 – 7. sk
0771302 – 5. sk
0778362– 8. sk
0782772 – 9. sk
0783682 – 9. sk
0783775 – 9. Sk
0829312. – 5. sk
0878462 – 8. sk

Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy neviduje v katastri obce pôdu kontaminovanú cudzorodými látkami.

Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona 57/2013 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z.z.o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov zabezpečuje ochranu najkvalitnejšej pôdy v katastrálnom území obce.

V katastrálnom území Zemplínske Hámre sú najkvalitnejšie pôdy podľa kódu BPEJ: 0657002, 0657005, 0657202, 0769302, 0769332, 0769335, 0771302 a 0829312.

Rastlinná výroba

Na poľnohospodárskej pôde v katastri obce hospodári Agrifop a.s. Stakčín. Poľnohospodárska pôda je využívaná aj pre osobnú spotrebu vlastníckmi pôdy.

Celková plocha poľnohospodárskej pôdy v obci je 443,3 ha

Z toho orná pôda zaberá plochu 163,4 ha, TTP 206,5 ha a záhrady 73,4 ha .

V katastri nie sú funkčné melioračné zariadenia.

Živočíšna výroba

Živočíšna výroba v obci nie je zastúpená.

Lesné hospodárstvo

Lesy v katastri obce sú klasifikované ako hospodárske a ochranné s výmerou v ha:

Katastrálne územie	Hospodárske lesy	Ochranné lesy
Zemplínske Hámre	262,01	63,95

V lesoch hospodári Lesopoľnohospodársky majetok Ulič š.p.. Štruktúra

V katastri sa nachádzajú zmiešané lesy s druhovým zložením lesných porastov: dub, buk, hrab, jelša, smrek, borovica a jaseň. Porasty sú zdravé, rôzneho vekového zloženia.

19 Životné prostredie**Odpadové hospodárstvo**

Zneškodňovanie komunálneho odpadu je zabezpečené zmluvnými vzťahmi s firmou Fúra, s.r.o. V obci je triedený odpad. V budúcnosti zabezpečovať zneškodňovanie komunálneho odpadu na základe zmluvných vzťahov so spoločnosťou s oprávnením na túto činnosť.

Čistota ovzdušia

Obec je plynofikovaná.

V obci sú evidované len malé zdroje znečisťovania ovzdušia. Na riešenom území sa meranie čistoty ovzdušia a prášneho spádu neuskutočňuje.

Na znečistení ovzdušia sa výraznejšou mierou podieľa doprava pozdĺž cesty III. triedy.

Hluk

Zdrojom hluku v obci je cesta III/3882. Sčítanie dopravy v obci nebolo robené. V južnej časti obce sa nachádza dobývací priestor, ktorý do doby ukončenia ťažby bude zdrojom hluku.

Kontaminácia poľnohospodárskych pôd

Namerané hodnoty rizikových prvkov (Cd, Pb, Cr, As, Cu, Zn, Ni, Se a polyaromatické uhľovodíky) v poľnohospodárskych pôdach KÚ Zemplínske Hámre sú pod prípustným limitom. Pôda v katastri obce nie je kontaminovaná zvýšenou hladinou ortute.

Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov je nasledovné:

- ochranné pásmo dobývacieho priestoru stavebného kameňa 200 m od hranice dobývacieho priestoru
- ochranné pásmo lesa 50 m od hranice lesných pozemkov

- ochranné pásmo vojenského výcvikového priestoru 50 m od hranice katastrálneho územia vojenského výcvikového priestoru
- podľa vyhlášky 35/1984 Zb., hranicu cestných ochranných pásiem určujú zvislé plochy vedené po oboch stranách komunikácie vo vzdialenosti
 - 20 m od osi vozovky cesty III. triedy na obidve strany cesty mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. V znení neskorších predpisov s účinnosťou od 02.01.2015
- ochranné pásma elektrických zariadení:
 - ochranné pásmo elektrických vedení - pri napätí od 1 do 35 kV vrátane 10 m, v súvislých lesných porastoch 7 m, pri napätí od 35 do 110 kV vrátane 15 m od krajného vodiča.
 - ochranné pásmo zaveseného kábelového vedenia s napätím od 1 do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu
 - ochranné pásmo transformovne VN/NN - 10 m od konštrukcie transformovne
 - vonkajšie vzdušné vedenie NN sa nechráni ochrannými pásmami. Ochranné pásmo zemných kábelových nn vedení v zmysle Zákona č. 70/1998 Zb. o energetike je stanovené 1 m na každú stranu vedenia.
- PHO 2° a 3° vodných zdrojov pre povodia horných tokov Barnov, Čierny potok a Hybkaňa
- PHO 2° vodojemu vymedzené oplotením pozemku vodojemu
- pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie 1,5 m do priemeru 500 mm vodorovnej vzdialenosti od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia na obidve strany
- pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie 2,5 m nad priemer 500 mm vodorovnej vzdialenosti od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia na obidve strany
- pre potreby údržby vodných tokov pozdĺž brehov vodohospodársky významných vodných tokov Barnov a Čierny potok ponechať nezastavaný manipulačný pás v šírke 10 m a pozdĺž oboch brehov ostatných vodných tokov nezastavaný manipulačný pás v šírke 5 m
- ochranné pásma plynárenských zariadení:
 - ochranné pásmo regulačnej stanice plynu VTL/STL a pre technologické objekty plynovodov – 8 m od obvodovej hrany pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia
 - ochranné pásmo pre plynovody s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm - 8 m od osi plynovodu
 - ochranné pásmo pre plynovody a prípojky s menovitou svetlosťou do 200 mm - 4 m od osi plynovodu
 - ochranné pásmo pre plynovody a prípojky s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4 MPa v zastavanom území obce 1 m od osi plynovodu
- bezpečnostné pásma plynárenských zariadení:
 - 10 m od osi plynovodu s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
 - 20 m od osi plynovodu s tlakom od 0,4 MPa do 4,0 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
 - 50 m od osi plynovodu s tlakom od 0,4 MPa do 4,0 MPa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm
 - 50 m od osi plynovodu s tlakom nad 4,0 MPa a s menovitou svetlosťou do 150 mm
 - 100 m od osi plynovodu s tlakom nad 4,0 MPa a s menovitou svetlosťou do 300 mm
 - 50 m od obvodovej hrany pôdorysu technologického objektu pri časti plynárenského zariadenia pri regulačných staniciach, filtračných staniciach a armatúrnych uzloch
- ochranné pásmo vysielача Orange 50 m
- ochranné pásmo vysielача O2 80 m

- ochranné pásmo pre stožiarový vykryvač WIFI Belnet – 20 m od vonkajšieho okraja zariadení vykryvača
- ochranné pásmo pre elektronické komunikačné káble min. 1 m od ostatných inžinierskych sietí uložených v zemi
- Plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sú zosuvné územia.

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziko stavebného využitia územia výskyt aktívnych, potenciálnych a stabilizovaných svahových dokumentácií. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžiniersko-geologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely

- Územie katastra sa nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení. V zmysle § 30 leteckého zákona je nutné prerokovať s dopravným úradom nasledujúce stavby:
 - Stavby, alebo zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a) leteckého zákona)
 - Stavby, alebo zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných, alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b) leteckého zákona)
 - Zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c) leteckého zákona)
 - Zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia, na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) leteckého zákona).
- Rešpektovať chránené územia prírody a krajiny a ich ochranné pásma v katastrálnom území obce Zemplínske Hámre:
 - Chránená krajinná oblasť CHKO Vihorlat – chránené územie s druhým stupňom ochrany prírody a krajiny
 - NATURA 2000 – chránené vtáčie územie CHVÚ 035 Vihorlatské vrchy
 - UEV Morské oko SKUEV 0209 do k.ú. Zemplínske Hámre zasahuje časť UEV, na území ktorej platí 2. stupeň územnej ochrany
 - ochranné pásmo prírodnej pamiatky Čierny potok 60 m od hranice PP, v ktorom platí 3. stupeň ochrany
 - ochranné pásmo prírodnej pamiatky Sninský kameň 60 m od obvodu lokality
 - Lokalita svetového prírodného dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy a jej ochranné pásmo
PR Vihorlatský prales a jej ochranné pásmo je ako súčasť lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO Bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy a jej nárazníkovej zóny územím medzinárodného významu. PR Vihorlatský prales je členená na zónu A, kde platí 5. stupeň ochrany a zónu B, kde platí 4. stupeň ochrany. Pre PR Vihorlatský prales bolo vyhlásené aj ochranné pásmo s 3. stupňom ochrany.

20 Záujmy obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami

Záujmy obrany štátu

Obec Zemplínske Hámre má spracovaný „Zoznam protiradiačných úkrytov budovaných svopomocne pre všetkých obyvateľov obce.

Požiarna ochrana

V obci je hasičská zbrojnica, ktorá je v súčasnosti mimo prevádzku pričlenená k penziónu Luki.

Zdrojom vody na hasenie požiarov je obecný vodovod, na ktorom sú vybudované hydranty. V obci je potrebné zabezpečiť voľné nástupné miesta a príjazdové cesty k jednotlivým objektom.

Ochrana pred povodňami

Obcou preteká Barnov potok, ktorý najviac ohrozuje zastavané územie obce povodňami. Potok je len čiastočne regulovaný v centre obce v dĺžke 80 m a pozdĺž komunikácie na Hlavnej ulici v dĺžke cca 100 m. Niektoré úzky v dotyku s rodinnými domami sú upravené individuálne vlastními objektov rodinných domov.

Z hľadiska ochrany zastavaného územia pred povodňami je potrebné vytvoriť kompletný systém odvádzania dažďových vôd vybudovať nad obcou záchytné priekopy, vyregulovať korytá potokov aurobiť vegetačnú úpravu Barnovho potoka a jeho prítokov.

Pre potreby zabezpečovania zabezpečenia údržby zabezpečiť pozdĺž toku Barnov voľný nezastavaný pás šírky 10 m a pozdĺž ostatných vodných tokov 5 m.

21 Krajinnoekologický plán

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002Z.z. o ochrane prírody a krajiny na území CHKO Vihorlat platí 2. stupeň územnej ochrany, v ochrannom pásme prírodnej pamiatky Čierny potok 3. stupeň územnej ochrany, na ostatnom území katastra Zemplínske Hámre platí 1. stupeň územnej ochrany, na ktorý sa vzťahuje § 12 uvedeného zákona.

Katastrálne územie je v územnej správe dvoch pracovísk organizácie ochrany prírody a krajiny – Správa NP Poloniny a Správa CHKO Vihorlat.

V k.ú. Zemplínske Hámre sa nachádzajú chránené územia a záujmové plochy ochrany prírody:

- **európska sústava chránených území (Natura 2000):**
 - **CHVÚ Vihorlatské vrchy** (SKCHVÚ 035 - Vyhláška MŽP SR č.195/2010 Z.z.);
 - **UEV Morské oko** (SKUEV 0209 - Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu v z.n.p.); do k.ú. Zemplínske Hámre zasahuje časť UEV, na území ktorej platí 2. stupeň územnej ochrany;
- **národná sústava chránených území:**
 - **CHKO Vihorlat** (2. stupeň územnej ochrany), Výmera územia je 47893,360 ha.

Vihorlat je napriek nevelkej rozlohe a nadmorskej výške impozantné sopečné pohorie. Vypína sa nad rozsiahlou Východoslovenskou nížinou a jeho najvyššie vrcholy presahujú výšku 1000 metrov. Najvyššie položené miesto CHKO je vrch Vihorlat (1 076 m n. m.), najnižšie okraj lesa pri obci Jovsa (162 m n.m.).

Zemepisná poloha Vihorlatu je v rámci Slovenska ojedinelá a zaujímavá, leží na rozhraní panónskej a karpatskej flóry. Patrí medzi najlesnatejšie pohoria Slovenska s prevahou listnatých, najmä bukových lesov. Z drevín má najväčšie zastúpenie buk, ktorý vytvára spolu s dubom, jaseňom, javorom a jedľou v rámci vegetačnej stupňovitosti lesné spoločenstvá.

Jeho geografická poloha a osobitný geologický vývoj podmienili vznik takých prírodných zvláštností ako sú napríklad jazero Morské oko, Sninský kameň, vrchoviskové rašeliniská i spoločný výskyt rastlinných druhov karpatskej a panónskej flóry. Z chránených druhov sa tu vyskytuje bleduľa jarná karpatská, telekia ozdobná, prilbica chľapatoplodá a iné. Na severnej strane Vihorlatu rastú horské druhy ako napr. soldanelka karpatská, kým na južných svahoch sa vyskytujú lesostepné spoločenstvá s teplomilnými druhmi.

Podľa doterajších poznatkov sa v území vyskytuje vyše 2000 druhov bezstavovcov. Zo stavovcov sú to napríklad mlok karpatský, mlok vrchovský, užovka stromová, ako aj takmer viac ako 100 druhov hniezdiacich vtákov, napríklad bocian čierny, orol kriľavý, hadiar krátkoprstý, sova dlhochvostá. Veľkým bohatstvom vihorlatských lesov je prítomnosť šeliem - vlka, rysa, mačky divej a vydry.

Cez územie CHKO vedú dva náučné chodníky. Prvý náučný chodník Morské oko, Sninský kameň, Sninské rybníky prechádza okolo jazera Morské oko cez Sninský kameň a končí na Sninských rybníkoch. Druhý náučný chodník Vihorlatským bučinami prechádza rozsiahlym komplexom prírodných bukových lesov, ktoré sú zapísané do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO ako "Karpatské bukové pralesy a staré bukové lesy Nemecka".

Ďalšia zaujímavosť z územia, Senianske rybníky obklopené lúkami a mokraďami, majú nenahraditeľný význam pre zachovanie biodiverzity a prežívanie mnohých ohrozených druhov rastlín a živočíchov. Celkovo tu bolo zistených až 283 vtáčích druhov. Rybníky sú jediným pravidelným hniezdiskom lyžičiara bieleho na Slovensku a domovom ďalších vzácných vodných vtákov. Počas migrácie využívajú lokalitu tisícové krdle bahniakov, kačíc, husí a žeriavov popolavých. Náučný chodník Vtáčím rajom vedie európsky významným územím a prezentuje nielen jeho súčasnosť, ale aj históriu a spolužitie ľudí s prírodou v oblasti Senianskej mokrade.

- **prírodná rezervácia (PR) Vihorlatský prales** je súčasťou lokality UNESCO, ktorá bola zapísaná do zoznamu svetového dedičstva UNESCO v roku 2007. V roku 2011 bola lokalita UNESCO rozšírená o komponenty v Nemecku a v roku 2017 na 41. zasadnutí Výboru svetového dedičstva v Krakove o 63 nových komponentov z ďalších 9 krajín Európy. Rozsiahly komplex bukových pralesov, sa tiahne pozdĺž oblúka hlavného hrebeňa Vihorlatských vrchov.
- Výmera PR Vihorlatský prales je 2 160,544 ha, z toho výmera zóny A je 1 552,753 ha a zóny B je 607,791 ha. Ochranné pásmo má výmeru 246,1247 ha.
- V navrhovanej zóne A platí piaty stupeň ochrany, v zóne B platí štvrtý stupeň ochrany a v ochrannom pásme platí tretí stupeň ochrany.
- Predmetom ochrany územia sú prioritné biotopy európskeho významu: Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy (*9180) a Ra1 Aktívne vrchoviská (*7110), biotopy európskeho významu: Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110), Ls5.3 Javorovo-bukové horské lesy (9140), Sk2 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220) a Ra3 Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), biotopy prioritných druhov európskeho významu: fuzáč alpský (**Rosalia alpina*), vlk dravý (**Canis lupus*) a medveď hnedý (**Ursus arctos*), biotopy druhov európskeho významu: bystruška potočná (*Carabus variolosus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteinii*), netopier veľký (*Nyctalus lasiopterus*) a uchaňa čierna (*Barbastrella barbastrellus*) a biotopy druhov národného významu: fuzáč červenokrý (*Strangalia thoracica*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), vretenica severná (*Vipera berus*), jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*), mačka divá (*Felis silvestris*).
- Predmetom ochrany sú aj nasledovné druhy vtákov: bocian čierny (*Ciconia nigra*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), orol kriklavý (*Aquila pomarina*), hadiar krátkoprstý (*Circaetus gallicus*), ďateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*). Predmetom ochrany územia je aj zabezpečenie ochrany prirodzených procesov a umožnenie prirodzeného vývoja prírodných spoločenstiev nachádzajúcich sa na tomto území. Biotopy
- Z hľadiska regionálneho územného systému ekologickej stability (RÚSES) navrhované územie PR Vihorlatský prales je súčasťou nadregionálneho biocentra Vihorlatský prales, a nadregionálnych biokoridorov. Štretávajú sa tu 3 nadregionálne biokoridory –Vihorlat, Čierna voda a biokoridor spájajúci Poloniny a Vihorlat. Tiež sa tu nachádzajú regionálne biocentrá Motrogon – Postavka – Ďurova mláka, Čierny potok – Sninský kameň a Nežabec – Krkavčie skaly a regionálny biokoridor Popričný.
- Časť k.ú. Zemplínske Hámre je súčasťou lokality Svetového prírodného dedičstva UNESCO „Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy“. V rámci slovenskej časti tejto lokality sú podľa pôvodného nominačného projektu vymedzené 4 komponenty (Havešová, Rožok, Stužica-Bukovské vrchy a Vihorlat), pričom jeden z nich „Vihorlat“ zasahuje do k.ú. Zemplínske Hámre. V rámci aktuálne prebiehajúceho prerokovania modifikácie hraníc slovenskej časti lokality je vymedzených 6 komponentov (+Udava, + Kyjovský prales) (október 2019), pričom komponent

„Vihorlat“ o upravenej výmere (453,7494 ha) naďalej čiastočne zasahuje do k.ú. Zemplínske Hámre (prekryv s návrhom PR Vihorlatské vrchy).

Prírodné podmienky

Klimatické podmienky

Z hľadiska klimaticko – geografických typov spadá riešené územie do typu horskej klímy, subtypu mierne chladnej klímy v oblasti Vihorlatského pohoria, subtypu teplej klímy v oblasti Beskydského predhoria a subtypu mierne teplej klímy v oblasti údolia rieky Cirocha a najnižšie položenej polohe Beskydského predhoria.

Priemerná ročná teplota vzduchu je 7 °C – 8°C v oblasti rieky Cirocha a v oblasti Beskydského predhoria, 6°C – 7°C v oblasti nižšie položené horských území pohoria Vihorlat a v oblasti vrcholových polôh pohoria Vihorlat 4°C – 6°C. Teplota v januári je - 2,5 až -5 OC, teplota v júli 17 až 18,6OC. Suma teplôt 10 OC a viac je 2400 - 2600. Priemerný úhrn zrážok je 700 až 720 mm. Najbohatšie mesiace na zrážky sú júl a august, najchudobnejšie sú február a marec. Počet dní so snehovou pokrývkou dosahuje dĺžku 80 dní.

Kataster obce podľa čs. klimatickej klasifikácie spadá do klimatickej oblasti teplej, podoblasti mierne vlhkej, s chladnou zimou. V južných častiach spadá do chladnej oblasti s mierne chladným okrskom a do teplej oblasti, podoblasti mierne vlhkej, s chladnou zimou. Ide o kotlinovú klímu s veľkou inverziou teplôt. Inverznosť územia je málo priaznivá, slnečnosť je v letnom období dobrá, v zimnom období nepriaznivá, snehovosť málo priaznivá, pre cestovný ruch nepriaznivá, hmlistosť v lete priaznivá, v zime málo priaznivá, daždivosť dobrá až priaznivá.

Geologická charakteristika územia

Geomorfologické jednotky

Z hľadiska geomorfológie patrí obec do
provincie Východných Karpát
subprovincie Vonkajších Východných Karpát
oblasti Nízkych Beskýd
Laboreckej vrchoviny a Ondavskej vrchoviny Beskydského predhoria
Oblasti Polonín časť Bukovské vrchy.

Južná časť patrí do:

subprovincie Vnútrotných Východných Karpát

Vihorlatsko-gutinskej oblasti

Časti Vihorlatské vrchy

Severná časť katastra spadá do vonkajšieho flyšového pásma magurského flyšu - Beskydského predhoria, Humenské podolie. Väčšia časť katastra sa nachádza v oblasti neogénnych vulkanitov – pohorie Vihorlat.

Neogénne vulkanity sú súčasťou rozsiahlejšieho vulkanického areálu karpatského oblúka. Ich vznik súvisí s procesmi sudbukcie a zaoblúkovej extenzie v priebehu neogénneho vývoja karpatského oblúka. Alkalicko-vápenaté vulkanity staršieho neogénu sú prezentované asociáciami od bazaltov po ryolity. Vulkanity sa vyvíjali na súši, alebo v plytkom mori. Pre andeyitové vulkanity je charakteristická stratovulkanická skladba striedajúcich sa lávových prúdov, brekcií a tufov. V centrálnej zóne stratovulkánov erózia odkryla subvulkanické úrovne s intruzívnymi telesami dioritov, granodioritov a porfýrov s prejavmi hydrotermálnych premien a rudnej mineralizácie.

Kvartérny pokryv prezentujú fluviálne, profluviálne a deluviálne sedimenty. Fluviálne sedimenty sa nachádzajú pozdĺž Cirochy vo forme nivných humózných hĺn alebo hlinito-piesčitých až štrkovito – písčitých hĺn dolinných nív. V nižších polohách v severnej časti katastra sa nachádzajú proluviálne sedimenty charakteru hlinito-piesčitých štrkopieskov s úlomkami hornín v náplavových kuželoch. Vovyšších polohách na úpätí Vihorlatskej homatiny sa vyvinuli deluviálne pokryvy budované hlinitými, hlinito-piesčitými, hlinito-kamenitými až balvanovitými svahovinami a sutinami rôznej mocnosti.

Geologická stavba podložia

Na geologickej výstavbe riešeného územia sa podieľajú tieto geologické útvary:

- paleogén – sú prezentované stredným neogénom - ílovcami

- štvrtohory – kvartér – sú zastúpené pleistocénnymi proluviálnymi štrkovitými sedimentmi a deluviálnymi sedimentmi súdržných zemín

Proluviálne štrky boli vyplavované do kotliny prítalovými vodami horských potokov v období kvartéru.

Prevažnú časť zastavaného územia je pomerne rovnaký vrstvený sled kvartérnych sedimentov. Vrchná vrstva do hĺbky 0,6 - 1 m je tvorená súdržnými sedimentami ílovitými až ílovito-piesčitými, pod ňou je vrstva hrubozrnných štrkov lokálne s ílovitou až hlinitou výplňou s mocnosťou 5 - 6 m. Ustálená hladina spodnej vody pod rastlým terénom je 0,6 m pod terénom.

Geodynamické javy

Riešené územie sa nachádza v seizmickej oblasti s opakovanými zemetraseniami, avšak v obci nie je pozorovaná seizmicita.

V katastri obce sa vyskytujú blokové posuvy a zosúvanie. Ide o povrchové potenciálne aktívne štruktúry s hĺbkou prevažne 2 m, najviac do 5 m. Odlučné steny a okraje deformácií sú výrazné, ale intenzita porušenia a tvar čela deformácií sú zastreté premodelovaním procesmi denudácie a erózie. Celkovo je v katastri obce zaregistrovaných 27 svahových deformácií, z nich je 1 aktívna, 17 potenciálnych a 9 stabilizovaných.

Plošné rozmiestnenie svahových deformácií sa v katastri obce viaže na svahy v okolí pramenných oblastí tokov a svahov okolo vodných tokov Dalkov, Čierny potok, Veľký Trnovský potok a svahy Sninského kameňa. Svahové deformácie nepriaznivo ovplyvňujú možnosti využitia územia na stavebné účely. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia v týchto lokalitách je potrebné posúdiť a overiť inžiniersko – geologickým prieskumom. Územie s výskytom aktívnych zosuvov nie je vhodné pre stavebné účely.

Inžiniersko – geologická raionizácia

Riešené územie spadá do rajónu VI – rajón efuzívnych hornín (Atlas krajiny SR 2002). V okrajových častiach na východe Vihorlatských vrchov napr. v okolí Príslopu sa vyskytuje rajón vulkanoklastických hornín Vp. V úpätných častiach severnej časti Vihorlatských vrchov je situovaný rajón flyšoidných hornín Sf.

Seizmicita

V blízkosti katastra obce je evidovaný priebeh neotektonicky aktívnych zlomových porúch, ktoré nebudú dotknuté návrhom ÚPN.

Morfológia a morfometria územia

Geomorfologicky spadá katastrálne územie Zemplínske Hámre do

- podsústavy Karpaty
- provincie Východné Karpaty
- subprovincie Vnútorne Východné Karpat

severná časť k.ú. s rozlohou 8 0,93 km² (88,9 % plochy katastra) spadá do

- oblasti Nízke Beskydy
- celku Beskzdské predhorie
- podcelku Humenské Podolie (severozápadná časť katastra)
- podcelku Ublianska pahorkatina (severovýchodná časť katastra)

južná časť k.ú. spadá do

- oblasti Vihorlatsko – gutínskej
- celku Vihorlatské vrchy
- podcelku Vihorlat
- časti Vihorlatská hornatina

Humenské Podolie a Ubliansku pahorkatinu reprezentujú zlomovo – vrásové štruktúry flyšových Karpát vo forme prechodných mierne vyzdvihnutých morfoštruktúr vrchovín a pahorkatín. Základným typom erózo – denudačného reliéfu je reliéf kotlinových pahorkatín (humenské Podolie) resp. reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín (Ublianska pahorkatina).

Hydrogeologické pomery

Povrchové vody

Územie katastra patrí k úmoriu Čierneho mora, zbernej oblasti rieky Tisa, do čiastkového povodia Bodrogu s hydrologickým číslom 4_30 a základného povodia Laborec pod Cirochou s hydrologickým číslom 4-30-03.

Cirocha priberá jednotlivé vodné toky, pritekajúce zo severu z Ondavskej vrchoviny a z juhu z Vihorlatského pohoria. Povodie Cirochy má veľkovú plochu 499.813 km² a po 50,6 km sa vlieva do Laborca.

Základ hydrografickej siete v katastri tvoria Barnov potok v zastavanom území obce a Dúbravský a Datkov potok s prítokmi odvodňujúce severné svahy Vihorlatu vo východnej časti katastra, ktoré ústia v katastrech Belá nad Cirochou a Snina do rieky Cirocha.

Zdrojom vody povrchových tokov sú väčšinou početné pramene na severných svahoch Vihorlatskej hornatiny. Časť týchto prameňov je zachytená nad obcou (Baranova Riha, Civka, Rokzcanka Janičkova skalka) ako zdroj pitnej vody pre obec.

Podzemné vody sú dopĺňané striedavo podzemnými vodami Vihorlatskej hornatiny a zo zrážok.

Čistota vody v horných úsekoch tokov je v triede Ia, v dolných častiach dochádza k znečisteniu vôd biogennými prvkami z aplikovaných organických a priemyselných hnojív a pesticídov.

Ekologický a chemický stav útvarov povrchových vôd v obci Zemplínske Hámre

Povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Od rkm	Do rkm	Ekolog. stav	Chemický stav
Bodrog	SKB0167	Barnov	9,50	0,00	3	D

Zdroj: vodný plán SR, 2015

Ekologický a chemický stav povrchových vôd v katastri obce je dobrý.

Znečistenie z komunálnych odpadových vôd

Organické znečistenie obsiahnuté vo vodách je dôsledkom znečistenia vody organickými látkami z prirodzených a antropogénnych zdrojov. Organické látky prirodzene sa vyskytujúce vode pochádzajú z rozkladných procesov odumretej fauny a flóry a z erózie pôd. Organické zložky pochádzajúce z ľudských aktivít patria k najčastejšie sa vyskytujúcim znečisťujúcim látkam vypúšťaným so povrchových vôd.

K znečisťovaniu vôd organickým znečistením dochádza priamym vypúšťaním odpadových vôd do recipientov a difúznym spôsobom. V katastri obce sa nenachádzajú potenciálne významné bodové a difúzne zdroje znečistenia.

V katastri obce sa v zmysle Vodného plánu SR (2015) nevyskytuje žiadny významný priemyselný zdroj znečistenia povrchových vôd.

Znečistenie z poľnohospodárstva

Významným zdrojom znečistenia živinami je používanie minerálnych a organických hnojív, ktoré významne prispieva znečisťovaniu vôd živinami – difúznym odtokom prostredníctvom drenáže, vplyvom vetra a povrchovým odtokom.

Vybrané lesohospodárske prvky a javy so stresujúcim účinkom

Poškodenie vegetácie

Poškodenie vegetácie odráža negatívne pôsobenie prírodných ako aj antropogénnych faktorov na vegetáciu. K abiotickým faktorom spôsobujúcim poškodenie vegetácie vo všeobecnosti patria: vietor, sneh, sucho, námraza, požiare a pod. Z biotických faktorov ide najmä o pôsobenie pôdkôrneho a drevokazného, listožravého a cicavého hmyzu, hnilôb, tracheomýkóz a poľovnej zveri.

V katastri obce sa vyskytujú lesy bez poškodenia a mierne poškodené lesy, v malej miere aj stredne poškodené lesy.

Stupeň defoliácie

- bez poškodenia
- slabo poškodené
- stredne poškodené
- silno poškodené
- silne poškodené, kalamitné plochy, ťažba, riedkoles
- štátna hranica
- hranica kraja
- hranica okresu
- hranica obce (ZÚJ)
- vodný tok
- vodná plocha
- sídelná zástavba

Environmentálne záťaž

Environmentálna záťaž (EZ) je v zmysle aktuálneho znenia zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) zadefinovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú pôdu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody. Ide o široké spektrum území kontaminovaných priemyselnou, vojenskou, banskou, dopravnou a poľnohospodárskou činnosťou, ale aj nesprávnym nakladaním s odpadom.

Environmentálne záťaže boli predmetom riešenia geologickej úlohy „Systematická identifikácia environmentálnych záťaží na území SR“, realizovanej v rokoch 2006 – 2008 v gescii MŽP SR, v zmysle ktorej boli vypracované čiastkové záverečné správy a registre environmentálnych záťaží v jednotlivých okresoch SR. V roku 2010 bol uznesením vlády prijatý Štátny program sanácie environmentálnych záťaží na roky 2010 – 2015.

V katastrálnom území obce nie je v evidencii informačného systému environmentálnych záťaží žiadna environmentálna záťaž.

Fytogeografické členenie

Podľa J. Futáka (Atlas SSR) katastrálne územie obce Zemplínske Hámre patrí do:
oblasti Západokarpatskej flóry (CARPATICUM OCCIDENTLE)
obvodu predkarpatskej flóry
okresu Vihorlatské vrchy

Živočíšne regióny

Zoogeograficky patrí katastrálne územie Zemplínske Hámre (podľa Atlasu SSR, Čepelák: Živočíšne regióny) do

- provincie KARPATY
- oblasti Východných Karpát
- Východobeskydský obvod
- Vihorlatský okrsok

Súčasná krajinná štruktúra

Pri pohľade od severu v scenérii krajiny dominuje masívny, kompaktný vulkanický komplex s plošne rozsiahlymi súvislými lesnými porastmi Vihorlatských vrchov, ktorý je v kontraste s hladšie modelovaným a menej členitým reliéfom Beskydského predhoria, s nivou rieky Cirocha. Krajinný obraz dotvára vyčnievajúca skalná plošina Sninského kameňa.

V úpäťnej časti je komplex lesných porastov v dotyku s poľnohospodársky využívanou pôdou, ktorú dotvárajú prirodzené brehové porasty a sprievodná vegetácia vodných tokov a dreviny na plochách verejnej zelene v zastavanom území sídiel. Túto časť katastra krajinársky možno charakterizovať ako oráčino - lúčno - lesnú krajinu.

Pôvodná vegetácia v údolnej časti katastra bola zničená odlesňovaním pre poľnohospodársku výrobu. Poľnohospodárska pôda je v miestach s odstránenou stromovou a krovinnou zeleňou náchylná na vodnú eróziu.

Zeleň v zastavanom území je zastúpená záhradami, verejnou zeleňou v centre obce, zeleňou v areáli základnej školy a cintorínom.

Typy krajinnoeekologických komplexov

V katastrálnom území sa nachádzajú krajinnoeekologické komplexy:

- Pahorkatino – oráčinová oblasť s nedostatočným zastúpením ekostabilizačných prvkov a malým podielom nelesnej zelene v severnej a strednej časti katastra
- Členitá sídelná vidiecka krajina s prevažujúcou poľnohospodárskou funkciou a priemerným zastúpením produkčnej zelene v strednej časti katastra
- Pahorkatinová lesno – lúčna krajina s dostatočným zastúpením ekostabilizačných prvkov a mimolesnej vegetácie v severovýchodnej a treďnej časti katastra
- Podhorská lesná krajina s vysokým podielom ekostabilizačných prvkov a mimolesnej zelene vo východnej a juhovýchodnej časti katastra

Potenciálna prirodzená vegetácia v katastri obce:

Rekonštruovaná potenciálna prirodzená vegetácia predstavuje vegetáciu, ktorá by sa v území vyvinula, ak by na krajinu nepôsobil svojou činnosťou človek.

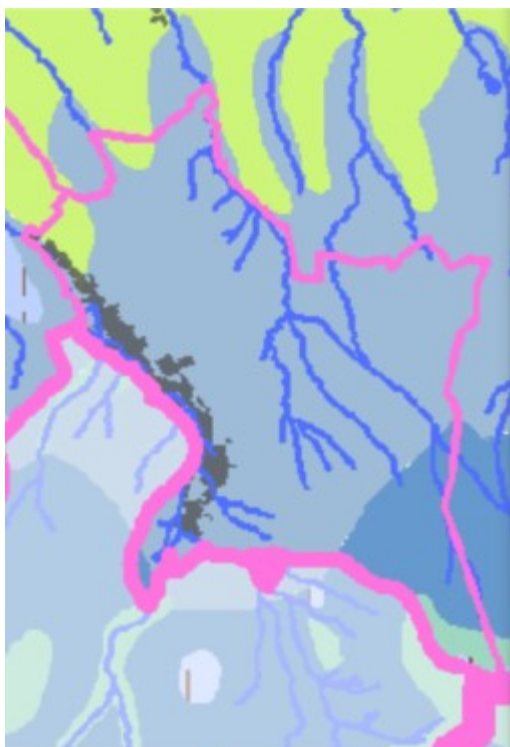
Vrcholová poloha Vihorlatu sa nachádza v oblasti potenciálnej prirodzenej vegetácie Lipovo-javorové lesy, nižšiepolohy Vihorlatu oblasti Bukové a jedľové lesy kvetnaté. Do severnej časti katastra zasahuje oblasť Dubovo – hrabové lesy karpatské a zvyšná najväčšia časť katastra sa nachádza v oblasti Bukové kvetnaté lesy podhorské.

Bukové a jedľové lesy kvetnaté: vyskútujú sa na severnej strane Vihorlatu ako nezmiešané bukové, prípadne zmiešané jedľovo-bukové lesy a čisté jedliny sa vyskytujú na miernejších svahoch a stredne hlbokých až hlbokých pôdach. Porasty sú charakteristické vysokým zápojom drevín, pri podhorských bučinách s chýbajúcim alebo slabo vyvinutým krovinovým poschodím, vyskytujú sa baza červená (*Sambucus racemosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), egreš obyčajný (*Grossularia uva-crispa*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*). Pri hromadení bukového opadu je typická nízka pokryvnosť bylinnej vrstvy do 15%. V bylinnej vrstve sú rozšírené druhy: ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), lipkavec marinkový (*Galium odoratum*). V stromovom poschodí prevláda buk lesný (*Fagus sylvatica*), na vlhších stanovištiach býva značné zastúpenie jedle bielej (*Abies alba*). Menšie zastúpenie majú javor horský (*Acer pseudoplatanus*), javor mliečny (*Acer platanoides*), brest horský (*Ulmus glabra*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), lipa malolistá (*Tilia cordata*). Sú hojne rozšírené v podhorskom a horskom stupni v regiónoch Biele Karpaty, Čergov, Javorníky, Kremnické vrchy, Ľubovnianska vrchovina, Malá Fatra, Malé Karpaty, Oravské Beskydy, Oravská Magura, Strážovské vrchy, Veporské vrchy, Vtáčnik a inde

Bukové kvetnaté lesy podhorské: Vyskytujú sa na prevažnej časti katastra. Mezotrofné lesné spoločenstvá s prevahou buka lesného (*Fagus sylvatica*) v nižších polohách, prevažne na nevápencovom podloží. V stromovom poschodí sú primiešané hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), lipa malolistá (*Tilia cordata*). Charakteristické je chýbajúce alebo slabo vyvinuté krovinové poschodie. V bylinnom poschodí sa v týchto porastoch vyskytujú lipkavec marinkový (*Galium odoratum*), ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), srnovník purpurový (*Prenanthes purpurea*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*) a i.

Dubovo-hrabové lesy karpatské: Zasahujú do severnej časti katastra. Sem patria spoločenstvá listnatých lesov, ktoré vytvára najmä dub zimný (*Quercus petraea*), dub letný (*Q. robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*A. platanoides*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), brest vŕbový (*U. laevis*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*T. platyphyllos*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) a iné. Z krovin sa tu vyskytuje zob vtáči (*Ligustrum vulgare*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), hloh jednosmenný (*Crataegus monogyna*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), trnka obyčajná (*Prunus spinosa*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), kalina siripútka (*Viburnum lantana*) a iné. Pre bylinnú vrstvu sú charakteristické ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), ostrica plstnatá (*C. digitata*), ostrica Micheliho (*C. michelii*), zvonček žihľavolistý (*Campanula trachelium*), reznáčka mnohosnubná (*Dactylis polygama*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), lipkavec Schultesov (*Galium schultesii*), iskerník zlatožltý (*Ranunculus auricomus*), hviezdica veľkokvetá (*Stellaria holostea*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*), zimozelen menšia (*Vinca minor*), chochlačka dutá (*Corydalis cava*), fialka voňavá (*Viola odorata*), blyskáč záružľolistý (*Ficaria verna*), pľúcnik Murínov (*Pulmonaria murinii*), hrachor jarný (*Lathyrus vernus*), jastrabník lesný (*Hieracium sylvaticum*), chlpaňa hájna (*Luzula luzuloides*), rimbaba chocholikatá (*Pyrethrum corymbosum*) a iné.

Lipovo-javorové lesy: Vyskytujú sa na prudkých svahoch vrcholových polôh Vihorlatu. Vytvárajú ho najmä typické lipa malolistá a veľkolistá, jaseň štíhly, javor mliečny a horský. Ďalšie dreviny môžu byť jedľa, smrek i tis, z listnatých druhov hrab, buk i dub zimný.

Spoločenstvo

- Bukové a jedľové lesy kvetnaté
- Bukové kvetnaté lesy podhorské
- Bukové kyslomilné lesy horské
- Bukové kyslomilné lesy podhorské
- Dubovo-hrabové lesy karpatské
- Dubové subxerothermofilné a borovicové xerofilné lesy
- Jedľové a jedľovo-smrekové lesy
- Lipovo-javorové lesy

Zdroj: Michalko, Berta, Magic, 1986: Geobotanická mapa ČSSR, SAV, Bratislava, upravil: I. Špilárová

Obytný typ krajiny

Riešená obec nachádzajúca sa na západnej strane Barnovho potoka na hranici katastra obce s katastrálnym územím vojenského výcvikového obvodu Valaškovce má vidiecky charakter, čo znamená, že staršie stavby sú riešené formou hospodárskych usadlostí - s kôľňou, drevárňou, záhradou. Pri novšej zástavbe sú objekty bez hospodárskych priestorov.

Obec je zo severovýchodu ohraničená ornou pôdou, z juhovýchodu lúkami a pasienkami, zvyšná časť obce hraničí s lesmi.

Parková zeleň menších rozmerov je pri kostole, pred obecným úradom, pri penzióne Luki.

Zeleň cintorína je tvorená ihličnanmi a zatrávnenou plochou.

Zeleň športových zariadení je prezentovaná zatrávnenými plochami.

Zeleň pro rodinných domoch v zastavanom území je zastúpená hlavne úžitkovými a okrasnými záhradami, pri potoku zatrávnenu plochou. Stromová zeleň je zastúpená ovocnými stromami, darí sa tu jabloniam, hruškám, slivkám a vlašskému orechu.

Databanka živočíchov

Fauna na území CHKO Vihorlat je druhovo pestrá. Podľa doterajších výsledkov sa tu vyskytuje viac ako 2000 druhov bezstavovcov, napr. fúzač alpský (*Rosalia alpina*), fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*). Z obojživelníkov tu boli zistené okrem iných aj skokan hnedý (*Rana temporaria*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*) a všetky štyri druhy u nás žijúcich mlokov. Z plazov je pre túto oblasť typická užovka stromová (*Elaphe longissima*), vzácné sa tu vyskytuje veternica severská (*Vipera berus*). Na území CHKO hniezdi okolo 100 druhov vtákov, vo vihorlatských bučinách môžeme zazrieť bociana čierneho (*Ciconia nigra*), sovu dlhochvostú (*Strix uralensis*). Z dravcov je najbežnejší myšiak lesný (*Buteo buteo*), ďalej tu hniezdia včelár lesný (*Pernis apivorus*), hadiar krátkoprstý (*Circaetus galicus*), orol krikľavý (*Aquila pomarina*). Husté lesy Vihorlatského pohoria obývajú aj šelmovité cicavce – vlk dravý (*Canis lupus*), mačka divá (*Felis silvestris*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), kuna lesná (*Martes martes*) či medveď hnedý (*Ursus arctos*).

Koeficient ekologickej stability

Klasifikácia územia a jeho ekologické hodnoty predstavuje diferenciáciu územia podľa vybraných kritérií. Výpočet stupňa ekologickej stability (SES) bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$SES = \frac{P_{OP} \cdot ES_{OP} + P_{ZA} \cdot ES_{ZA} + P_{TT} \cdot ES_{TT} + P_{LE} \cdot ES_{LE} + P_{VO} \cdot ES_{VO} + P_{ZP} \cdot ES_{ZP} + P_{OSP} \cdot ES_{OSP}}{CP_{KÚ}}$$

P_{OP} - plocha ornej pôdy v katastrálnom území = 176 ha

ES_{OP} - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota je 0,77)

P_{VN} - plocha viníc v katastrálnom území = 0 ha

ES_{VN} - ekologický stupeň viníc (priemerná hodnota je 4,0)

P_{ZA} - plocha záhrad = 60 ha

ES_{ZA} - ekologický stupeň záhrad (3,0)

P_{TT} - plocha trvalých trávnatých porastov = 222 ha

ES_{TT} - ekologický stupeň trvalých trávnatých porastov (4,0)

P_{LE} - plocha lesov = 338 ha

ES_{LE} - ekologická stabilita lesa (5,0)

P_{VO} - plocha vodných plôch 9 ha

ES_{VO} - ekologický stupeň vodných plôch (4,0)

P_{ZP} - plocha zastavaného územia = 35 ha

ES_{ZP} - ekologický stupeň zastavaného územia (1,0)

P_{OSP} - ostatná plocha = 5 ha

ES_{OSP} - ekologický stupeň ostatných plôch (0,50)

$CP_{KÚ}$ - celková plocha katastrálneho územia = 845 ha

SES - stupeň ekologickej stability

SES = 3,51

Na základe tejto klasifikácie sme získali priemernú hodnotu stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie. Táto hodnota vyjadruje kvalitatívnu mieru ekologickej stability. Hodnota stupňa ekologickej stability 3,51 nám vyjadruje, že územie Zemplínskych Hámrov má vysokú ekologickú stabilitu s prevahou prírodných prvkov.

Priemet regionálneho ÚSES

Spracovávaná kostra lokálneho ÚSES Zemplínske Hámresa odvíja od ÚSES-u okresu Humenné spracovaného v roku 1994. Základné poznatky z R - ÚSES-u boli doplnené a upresnené terénnym prieskumom. Z prvkov R - ÚSES-u sa do riešeného územia premietli nasledovné:

- NRBk Vihorlat – Poloniny,
- genofondová plocha Barnov potok – vodný tok s brehovým porastom (výskyt vydry riečnej)
- Podľa návrhu nového R-ÚSES okresu Snina, ktorý je t. č. v pripomienkovom konaní, do k.ú. Zemplínske Hámre zasahujú prvky R-ÚSES, pre ktoré sú navrhnuté i manažmentové opatrenia
 - NRBc Vihorlatský prales
 - Genofondová lokalita (GL) Barnov potok
 - GL Tretia jaruha

Nadregionálne biocentrum (NRBc) Vihorlatský prales

Gemorfologická jednotka: Vihorlatské vrchy

Jadro: NPR Vihorlat, NPR Motrogon, NPR Podstavka, PP Sninský kameň, PR Ďurova mláka

Charakteristika: Lesné spoločenstvá kyselých bučín, vo vrcholových polohách spoločenstvá skál, významné refugium fauny

Prírodná rezervácia (PR) Vihorlatský prales a jej ochranné pásmo bola vyhlásená Nariadením vlády SR č. 237 dňa 19. Augusta 2020 s účinnosťou od 15. 09. 2020. PR Vihorlatský prales a jej ochranné pásmo je ako súčasť lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO Bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy a jej nárazníkovej zóny územím medzinárodného významu podľa § 28 zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. PR Vihorlatský prales je členená na zónu A, kde platí 5. stupeň ochrany a zónu B, kde platí 4. stupeň ochrany. Pre PR Vihorlatský prales bolo vyhlásené aj ochranné pásmo s 3. stupňom ochrany.

Trvale monitorované lokality (TML) a prírodné biotopy:

- TML_9130_582 – biotop Ls5.1
- TML_9130_438 – biotop Ls5.1
- TML_CucuCinn-007 – plocháč červený – druh európskeho významu
- TML_RhysSuic_028 – drevník ryhovaný – druh európskeho významu
- TML_CaraZawa_002 – bystruška Záwadského – druh európskeho významu

- prírodné biotopy Br2 (3220) Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov

Nachádza sa pozdĺž Daľkovského potoka na severozápadnej hranici katastra obce s mestom Snina.

Štruktúra a ekológia:

Trávnaté, prípadne vysokobylinné dvoj- až trojvrstvové spoločenstvá, druhovochudobné v dôsledku dominancie druhov Calamagrostispseudophragmites a Phalaroides arundinacea.

Ich stanovišťom sú poriečne náplavy podmáčané a podmieňané prúdiacou vodou, kde sa strieda litorálna a terestrická ekofáza. Náplavy súvzhladom na rýchlejšie prúdenie hrubozrnnejšie, štrkovité až kamenité. Jemnozemia sa akumuluje medzi kameňmi alebo vytvára na povrchu súvislú vrstvu a tvorí nános v hrúbke niekoľko centimetrov. Porasty tvoria na brehoch tokov charakteristické lemy rôznej dĺžky a šírky. Porasty spoločenstiev sú smerom do koryta riek veľmi často v kontakte s spoločenstvami zväzu *Potentillion anserinae*, prípadne

so sukcesne pokročilejšími porastmi s myrikovkou nemeckou Br3, porastmi vrby Kr9, ako aj porastmi deväťsilu Br6.

Druhové zloženie:

Agrostis gigantea, *Calamagrostis pseudophragmites*, *Dactylis glomerata*, *Epilobium roseum*, *Galium aparine*, *Glyceria fluitans*, *Mentha* sp., *Myosotis scorpioides*, *Myosoton aquaticum*, *Petasites hybridus*, *Poa trivialis*, *Phalaroides arundinacea*, *Ranunculus repens*, *Rorippa sylvestris*, *Rumex aquaticus*, *R. conglomeratus*, *R. obtusifolius*, *R. crispus*, *Salix* sp., *Stellaria nemorum*.

prírodné biotopy Ls4 Lipovo – javorové sutinové lesy (9180*)

Lesnícka typológia:

Carpineto-Aceretum nst (1501, 1502), Carpineto-Aceretum vst (2501 – 2503), Fageto-Quercetum (2314 – časť, 2317 – časť), Fageto-Quercetum acerosum (2401 – časť), Querceto-Fagetum tiliosum (3401 – časť, 3402 – časť), Tilieto-Aceretum nst (3501 – 3507), Tilieto-Aceretum vst (4501 – 4506), Fagetum tiliosum (4405 – časť, 4406 – časť), raxineto-Aceretum nst (5501 – 5503), Abieto-Aceretum nst (5409), Fageto-Aceretum nst (5403 – časť, 5404 – časť, 5405 – časť, 5408 – časť), Fageto-Aceretum vst (6403 – časť, 6404 – časť, 6409 – časť), Fraxineto-Aceretum vst (6501 – 6503), Abieto-Aceretum vst (6511)

Štruktúra a ekológia:

Azonálne, edaficky podmienené spoločenstvá zmiešaných javorovo-jaseňovo-lipových lesov a svahových, úžľabinových a roklínových sutinách. Vyskytujú sa na vápencovom podloží alebo na minerálne bohatších silikátových horninách. Veľkú diverzitu drevín zvyšujú prímеси druhov z kontaktných zonálnych spoločenstiev. Krovinné poschodie je bohaté vyvinuté. V synúzii bylín sa dominantne uplatňujú nitrofilné a heminitrofilné druhy.

Druhové zloženie:

Abies alba, *Acer platanoides*, *A. pseudoplatanus*, *Carpinus betulus*, *Fagus sylvatica*, *Fraxinus excelsior*, *Picea abies*, *Quercus petraea*, *Ribes alpinum*, *Taxus baccata*, *Tiliacordata*, *T. platyphyllos*, *Ulmus glabra*, *Aconitum moldavicum* (endemit), *A. variegatum*, *A. vulpina*, *Actaea spicata*, *Alliaria petiolata*, *Aruncus vulgaris*, *Campanula rapunculoides*, *Chelidonium majus*, *Clematis alpina*, *Cortusa matthioli*, *Cystopteris montana*, *C. sudetica*, *Geranium robertianum*, *Hesperis matronalis* subsp. *nivea* (endemit), *Lamium maculatum*, *Lunaria rediviva*, *Mercurialis perennis*, *Phyllitis scolopendrium*, *Polystichum aculeatum*, *Urtica dioica*.

biotop Ls5.1

Vyskytuje sa vo Vihorlatských vrchoch. Zonálne, veľkoplošne sa vyskytujúce porasty buka a porastové zmesi buka s inými drevinami, najmä jedľou, smrekom a cennými listnatými drevinami, so širokou ekologickou amplitúdou v 3. – 6. lvs.

Lesnícka typológia: Querceto-Fagetum (3302 – 3308, 3309 – časť, 3310), Fagetum pauper nst (3312 – 3317), Querceto-Fagetum tiliosum (3401 – časť, 3402 – časť, 3403, 3404 – časť), Fagetum typicum (4311 – 4314, 4315 – časť, 4316, 4317 – časť, 4318 – 4320), Fagetum pauper vst (4302 – 4307, 4309), Fagetum tiliosum (4401 – 4403, 4404 – časť, 4405 – časť, 4406 – časť), Fageto-Abietum nst (5202, 5204 – 5207, 5208 – časť, 5209 – časť), Abieto-Fagetum nst (5301 – 5307, 5308 – časť, 5309), Fageto-Aceretum nst (5401, 5402, 5403 – časť, 5404 – časť, 5405 – časť, 5406, 5407, 5408 – časť), Fageto-Abietum vst (6203 – 6205, 6206 – časť,

6207 – časť, 6208 – časť), Abieto-Fagetum vst (6301 – 6306, 6307 – časť, 6308), Fageto-Aceretum vst (6401, 6402, 6403 – časť, 6404 – časť, 6407, 6408, 6409 – časť)

Štruktúra a ekológia: Mezotrofné a eutrofnéporasty nezmiešaných bučín a zmiešaných jedľovo-bukových lesov spravidla s bohatým, viacvrstvovýmbylinným podrastom tvoreným typickými lesnými sciofytmi s vysokými nárokmi na pôdneživiny. Vyskytujú sa na rôznom geologickom podloží, miernejších svahoch s menším sklonom do 20°, na stredne hlbokých až hlbokých, štruktúrnych, trvalo vlhkých pôdach s dobrou humifikáciou (mulový moder), najmä typu kambizemí. Porastysú charakteristické vysokým zápojom drevín, pri podhorských bučinách s chýbajúcim alebo slabovyvinutým krovinovým poschodím. Pri hromadení bukového opadu je typická nízka pokrývnosť bylinnej vrstvy do 15 %.

Druhovú zloženie: *Abies alba*, *Acer pseudoplatanus*, *Daphne mezereum*, *Fagus sylvatica*, *Lonicera xylosteum*, *Ribes uva-crispa*, *Aconitum moldavicum* (endemit), *Actaea spicata*, *Asarum europaeum*, *Athyrium filix-femina*, *Bromus benekenii*, *Carex pilosa*, *Cyclamen fatrense* (endemit), *Dentaria bulbifera*, *D. enneaphylos*, *D. glandulosa* (endemit), *Dryopteris filix-mas*, *Festuca altissima*, *F. drymeja*, *Galeobdolon luteum* agg., *Galium odoratum*, *Geranium robertianum*, *Hordelymus europaeus*, *Isopyrum thalictroides*, *Lilium martagon*, *Melica nutans*, *M. uniflora*, *Mercurialis perennis*, *Myosotis sylvatica* agg., *Oxalis acetosella*, *Paris quadrifolia*, *Poa nemoralis*, *Polygonatum verticillatum*, *Prenanthes purpurea*, *Pulmonaria obscura*, *Rubus hirtus*, *Salvia glutinosa*, *Sanicula europaea*, *Senecio ovatus*, *Symphytum cordatum* (endemit), *S. tuberosum*, *Tithymalus amygdalo*.

Mokrade

ŠOP SR t.č. neviduje v obci mokrade okrem tokov, čo však nevylučuje ich výskyt v k.ú. Zemplínske Hámre. Plochy mokradí sú plochami osobitného záujmu ochrany prírody

Kostra miestneho ÚSES Zemplínske Hámre

Kostra miestneho územného systému ekologickej stability (M-ÚSES) bol spracovaný na základe regionálneho územného systému ekologickej stability (R-ÚSES) okr. Snina 2020 a ÚPN-VÚC Priešovského kraja, 2019.

V katastrálnom území Zemplínske Hámre navrhujeme tieto prvky kostry miestneho ÚSES:

Miestne biocentrum (MBC) Vihorlatské lesy

Vo východnej časti katastra nadväzuje na nadregionálne biocentrum.

lokálne biokoridory: - jednotlivé miestne biokoridory sú tvorené najmä potokmi. Systém remízok s krovinatým podrastom a koryt potokov zarastených hydrofilnou vegetáciou vytvára podmienky vhodného biotopu pre živočíšstvo, najmä spevavce.

lokálny biokoridor Barnov potok

genofondová plocha Barnov potok – vodný tok s brehovým porastom (výskyt vydry riečnej)

lokálny biokoridor Daľkovský potok

lokálny biokoridor Veľký Tarnovský potok

Sú tvorené biotopom Br2 Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž brehov potokov. Západným aj východným smerom sú prepojené so zarastenými lúkami, ktoré v krajine pôsobia ako interakčné prvky.

Do severnej časti katastra zasahuje genofondová plocha GL 43 (ÚSES okresu Snina, 2018).

Negatívne javy a stresové faktory

V riešenom území sme zistili nasledovné negatívne javy a stresové faktory:

- konflikt ochrany prírody – CHKO a CHVÚ s dobývacím priestorom
- cestná doprava, najmä nákladná z dobývacieho priestoru je v konflikte s obytnou zástavbou v celej dĺžke zastavaného územia
- zastavané územie obce
- stredný znečisťovateľ ovzdušia kameňolomprevádzkovateľa SUPTRANS G.T.M., s.r.o.,
- znečistenie ovzdušia vplyvom povrchovej ťažby a súvisiacej dopravy
- zosuvné územia
Plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sú zosuvné územia. Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziko stavebného využitia územia výskyt aktívnych, potenciálnych a stabilizovaných svahových dokumentácií. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžiniersko-geologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely

Ekostabilizačné opatrenia: Stabilizovať zosuvné územia a zabezpečiť monitoring.

- zvýšená hladina hluku vplyvom vojenského výcvikového priestoru Valaškovce a vplyvom ťažby a súvisiacej dopravy
- radónové riziko
- katastrálne územie obce spadá do nízkeho radonového rizika
- nedostatočný prietok vody pod niektorými premosteniami a prietokmi tokov
- nedostatok vetrolamov a líniovej stromovej zelene pozdĺž účelových komunikácií
- chýbajúci záchyt prívodných vôd zo svahov východne od obce
- veľké plochy intenzívne obhospodarovanej pôdy a z toho vyplýva
- ohrozenie prírodných zdrojov živelnou, neusporiadanou, nekonceptnou investičnou činnosťou, prinášajúcou momentálne, krátkodobé zisky, ale do budúcnosti problémy až neriešiteľné (najmä v oblasti neobnoviteľných prírodných zdrojov),
- neriadené poľnohospodárske, komunálne skládky, plochy s rozptýleným drobným odpadom, opustené ťažobné, výrobné areály, znečistené vodné plochy a vodné toky,
- cyklistické trasy, zanedbané až poškodené kultúrno-historické objekty, znečistené, zanedbané chránené prírodné územia, neupravené rekreačné areály a rekreačné lokality, ... (problémové okruhy riešené v rezortných legislatívnych predpisoch, ale viacmenej bez väzieb na estetiku krajiny),
- zaberanie úrodnej poľnohospodárskej pôdy na výstavbu,
- vlastníctvo pozemku ako určujúci, často jediný moment pre lokalizáciu investičných zámerov,
- umiestňovanie rozsiahlejších areálov, prevádzok sa viaže v mnohých prípadoch na výhodné získanie stavebných pozemkov pre realizáciu aktivít, a tak býva často realizované bez funkčno-priestorových a najmä ekologických súvislostí (nové areály vo voľnej krajine ako solitérne prvky bez väzieb na okolitú krajinu), čo má výrazný dopad na stav životného prostredia, na ekologickú kvalitu krajiny a na krajinný obraz,
- erozívne procesy v dôsledku nevhodného, veľkoplošného obrábania pôd,
- likvidácia plôch rozptýlenej krajinej zelene v poľnohospodárskej krajine, zasahovanie do vodných systémov v krajine,
- negatívne ovplyvňovanie kvality pitných vôd prenikaním cudzorodých látok do
- podzemných vôd (znečistenie poľnohospodárskym odpadom, zanášaním priehrad,
- narúšanie ekosystémov a ohrozovanie biodiverzity,

- zvyšujú sa nároky na budovanie inžinierskych sietí, ciest, komunikácií,
- budovanie zelene v rámci areálov sa obmedzuje na realizáciu rozsiahlych trávnatých
- plôch, ktoré nemajú takú biologickú účinnosť a hydroekologické schopnosti
- (zadržiavanie vody v území) ako stredná a vysoká zeleň,
- rozmáhajúca sa individuálna doprava a logistická doprava,
- plochy neudržiavaných alebo extenzívne udržiavaných trávnych porastov,
- problém uskladňovania/zneškodňovania/druhotného spracovania odpadov,
- nevyužitý potenciál vzťahovaných dobývacích priestorov na nové aktivity v krajine,
- environmentálne záťažové vznikajúce v procese využívania krajiny človekom,
- strety záujmov súkromných vlastníkov a spoločenských záujmov, úkromné vlastníctvo pozemkov v chránených územiach prírody, na územiach iných záujmov ochrany (voda, pôda, les, ...).

Využitelnosť jednotlivých funkčných plôch

Jednotlivé plochy sú v krajinnoekologickom pláne očíslované (1 – 8).

číslo plochy	vhodné funkčné využitie
1	<u>Zastavané územie</u> - možnosť výstavby, staré objekty nahradiť novými, alebo po rekonštrukcii, resp. asanačnej prestavbe využiť na rekreačné účely, alebo bývanie
2	Dobývací priestor – ťažba, ekologická záťaž, plochy po ukončení ťažby revitalizovať
3	<u>Lesy mimo chránených území (CHKO, NATURA)</u> hospodárska činnosť v lese
4	<u>Orná pôda</u> – využívať na poľnohospodársku výrobu, na plochách priliehajúcich k zastavanému územiu a východne od i komunikácie do Sniny rozvoj bývania formou RD a nízkopolaž. bytových domov
5	<u>Lesy a poľnohospodársky využívaná krajina v chránených územiach (CHKO, NATURA)</u> pasienky využívať na extenzívnu poľnohospodársku výrobu, resp. ponechať v ich prirodzenej forme, nezasahovať do plôch lesov využívať iba jestvujúce lesné cesty
6	<u>Lúky, pasienky mimo chránených území (CHKO, NATURA)</u> využívať na poľnohospodársku výrobu, možnosť rozvoja bývania a rekreácie
7	Cintorín– okrem primárnej funkcie doplniť verejnú zeleň so zjazdovými chodníkmi
8	<u>Lúky, pasienky mimo chránených území (CHKO, NATURA)</u> využívať na poľnohospodársku výrobu

22 Závery a požiadavky na riešenie ÚPN

Súhrnné zhodnotenie prieskumov a rozborov

Zhodnotenie predpokladu rozvoja obce z hľadiska širších súvislostí

Obec Zemplínske Hámre leží v južnej časti Okresu Snina na severnom úpätí Vihorlatu.

Z hľadiska rozvojových zámerov osídlenia (podľa KURS 2001 a ÚPN-VÚC Prešovský kraj 2019) leží skúmané územie mimo hlavných z rozvojových osí Slovenska, južne od osi Humenné – Snina.

Obec je na nadradenú komunikačnú sieť napojená prostredníctvom cesty III/3882 Belá nad Cirichou - Zemplínske Hámre, ktorá sa v obci Belá nad Cirichou napája na cestu I/74 Strážske - Humenné - Snina - Ubl'a - štátna hranica s Ukrajinou. Najvyššie ekonomické aj sociálne a kultúrne väzby má obec na Sninu vzdialenú cca 2 km, s ktorou je prepojená miestnou komunikáciou.

Obec má obytno – rekreačný charakter, je tu základňa pre rozvoj rekreácie a turizmu – vedú odtiaľ značené turistické a cyklistické cesty do Vihorlatu, v samotnej obci sú penzióny, stravovacie zariadenia, športoviská, kúpalisko, múzeum, v realizácii je cestná koľajka s

Zhodnotenie doterajších ÚPD obce

Pre obec bola spracovaná ÚPD v roku 2008, zmeny a doplnky v r. 2018. Vzhľadom na novú nadradenú ÚPD (ÚPN Prešovského samosprávneho kraja), pozemkové úpravy a ďalšie vstupy sa obec rozhodla objednať spracovanie nového územného plánu obce.

Zhodnotenie priestorového priemetu na rozvoj územia

V súčasnosti je sídlo tvorené objektami prevažne vyhovujúceho stavebno-technického stavu, Objekty občianskeho vybavenia sú dostatočné a vyhovujúce, ako kapacitne, tak aj stavebno-technickým stavom okrem požiarnej zbrojnice, ktorá bola pripojená k penziónu Luki..

Z poľnohospodárskych kultúr sú v zastavanom území zastúpené prevažne záhrady. Mimo zastavané územie je krajina tvorená Najmä pohorím Vihorlat, ďalej blokmi ornej pôdy, lúkami a pasienkami.

Obec je strediskom cestovného ruchu vďaka výnimočnej polohe obce na úpätí Vihorlatských vrchov s rázovitým charakterom okolitej prírody, faune, flóry, unikátnym prírodným výtvorom, turistickým, cyklistickým a bežeckým lyžiarskym trasám, ako aj bohatej banskej histórii.

Oblúbenou rekreačnou oblasťou je Sninský kameň a Morské oko, ku ktorým vedú z obce turistické trasy.

V obci sú vhodné podmienky pre rozvoj chalupárskej rekreácie a cestovného ruchu zameraného najmä na poskytovanie atraktívnych činností – hipoturistiku, cykloturistiku, turistiku, v zime beh na lyžiach.

Krajinno – ekologický potenciál záujmového územia

V južnej časti k.ú. Zemplínske Hámre sa nachádzajú chránené územia a záujmové plochy ochrany prírody:

- európska sústava chránených území (Natura 2000):
 - CHVÚ Vihorlatské vrchy (SKCHVÚ 035)
 - UEV Morské oko (SKUEV 0209)
- národná sústava chránených území:
 - CHKO Vihorlat
 - Lokalita svetového prírodného dedičstva UNESCO „Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy“
- ŠOP SR v rámci k.ú. Zemplínske Hámre eviduje trvale monitorovacie lokality (TML) a prírodné biotopy:
 - TML_9130_582 – biotop Ls5.1
 - TML_9130_438 – biotop Ls5.1
 - TML_CucuCinn-007 – plocháč červený – druh európskeho významu
 - TML_RhysSuic_028 – drevník ryhovaný – druh európskeho významu
 - TML_CaraZawa_002 – bystruška Záwadskeho – druh európskeho významu
 - prírodné biotopy Br2 – Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov (3220) – lokalita Ďaľkovský potok
 - prírodné biotopy Ls4 Lipovo – javorové sutinové lesy (9180*)
- V osídlenej – urbanizovanej časti skúmaného územia ide o plochy využívané na bývanie s bohatým zastúpením zelene.

Kultúrne – historický potenciál záujmového územia

V obci nie je evidovaná žiadna kultúrna pamiatka zapísaná v ÚZPF SR, ani archeologické náleziská.

Rozbor demografických charakteristík skúmanej obce podľa retrospektívneho vývoja počtu obyvateľov zaraďuje obec do kategórie stagnujúceho, až mierne rastúceho sídla. V obci je veľký záujem o stavebné pozemky zo strany obyvateľov susedných obcí a mesta Snina..

Výhľadové pracovné príležitosti v obci sú hlavne v oblasti rekreácie a služieb súvisiacich s cestovným ruchom.

Občianska vybavenosť vzhľadom na veľkosť obce a blízkosť okresného mesta je dostatočná.

Identifikácia problémov riešeného územia

Dopravné a funkčné závady sú vyznačené v problémovom výkrese:

D – dopravné závady:

D1 – nevyhovujúca šírka miestnych komunikácií

D2 – chýbajúci chodník, chodníky nedostatočných šírkových parametrov a prerušované chodníky

D3 – bodové dopravné závady

D4 – chýbajúce premostenie

F – funkčné závady

F1 – chýbajúce rigoly na odvedenie privalovej vody

F2 – zosuvné územia

F3 – dobývací priestor - revitalizovať priestor s ukončenou ťažbou

Územný rozvoj obce bude potrebné orientovať predovšetkým na zlepšenie kvality životného prostredia, zvýšenie rekreačného a z toho vyplývajúceho ekonomického potenciálu obce.

Na základe prevedených prieskumov a rozborov je možné identifikovať hlavné územno-technické problémy ktoré je potrebné v územnom pláne riešiť:

Rozvoj bývania, rekreácie a výroby:

- navrhnuť funkčné využitie pozemkov
- navrhnuť regulačné prvky pre priestorové a architektonické riešenie
- vymedziť verejnoprospešné stavby
- navrhnuť rozvojové plochy bývania vrátane základného občianskeho vybavenia vyplývajúce zo zvýšenia kvality sociálneho prostredia, z prirodzeného prírastku a plôch pre prisťahovaných obyvateľov
- navrhnuť rozvojové plochy pre rekreáciu
- vytvoriť podmienky pre zriadenie nových pracovných príležitostí
- dobývací priestor v ÚPN rešpektovať tak, aby v budúcnosti nedošlo k sťaženiu alebo znemožneniu bývania v tomto dobývacom priestore.

Doprava

- odstrániť bodové a líniové dopravné závady
- navrhnuť miestne komunikácie v nových lokalitách bývania
- navrhnuť cyklotrasy, koľajku

- navrhnuť v závislosti od priestorových možností min. jednostranné chodníky pri ceste III/3882 a pri miestnych komunikáciách
- pri zariadeniach koncentrovanej vybavenosti je potrebné prehodnotiť kapacity odstavných plôch pre statickú automobilovú dopravu
- pri výstavbe a dostavbe objektov občianskej vybavenosti a rekreačných zariadení je potrebné riešiť parkovacie miesta na vlastnom pozemku
- miestne obslužné komunikácie dobudovať v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 v súlade s normami do kategórie MO - 6/40 (základná kat. MO – 8/40), s odvedením do záchytných rigolov

Vodné hospodárstvo

- navrhnuť vodovod a odkanalizovanie novonavrhnutých lokalít s odvedením splaškových vôd do ČOV v Belej nad Cirochou a v Snine

Energetika

- prehodnotiť koncepciu rozvoja elektrifikácie obce
- navrhnuť plynifikáciu navrhovaných lokalít bývania a rekreácie

Ochrana prírody a krajiny a ekológia

Pri riešení územného plánu je potrebné zaoberať sa týmito zásadami:

- Vo výkrese ochrany prírody a krajiny vyznačiť prvky ÚSES vrátane miestnej úrovne a podľa podkladov ŠOP SR vyznačiť i plochy prírodných biotopov a TML
- Prvky ÚSES na všetkých úrovniach je potrebné akceptovať ako záujmové územia ochrany prírody – ako územia s ekostabilizačnou funkciou a nezasahovať do nich takými aktivitami, ktorými by bola narušená ich funkcia.
- Vyhnúť sa zásahom do plôch lokalít Natura 2000 a ostatných chránených území a ich ochranných pásiem,
- Pozdĺž pobrežných pozemkov vodných tokov (t. j. v nadväznosti na plochu pobrežných pozemkov – 10m/5m) zachovať disponibilné plochy pre doplnenie sprievodnej a brehovej vegetácie, predovšetkým mimo t. č. vymedzeného zastavaného územia.
- Nevytvárať bariéry na tokoch.
- Neumiestňovať v alúviách vodných tokov zástavbu, ktorá by následne vyžadovala realizáciu technických protipovodňových opatrení/stavieb a v enklávach podmáčaných a zamokrených plôch v ostatnom území vylúčiť návrhy na stavebnú činnosť a iné zásahy,
- Navrhnuť plochy na realizáciu náhradnej výsadby za asanované dreviny.
- Stabilizovať plochy so skupinovou a líniovou nelesnou drevinovou vegetáciou v extraviláne a tieto vymedziť ako plochy s ekostabilizačnou funkciou,
- Zachovať ochranu krajinných scenérií a krajinného obrazu pred znehodnotením nevhodným umiestňovaním stavieb, stanoviť výškové limity v pohľadovo exponovaných lokalitách.
- Zhodnocovanie a zneškodňovanie komunálneho odpadu v obci riešiť v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce